

2020-
2021

Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske

't Kienderbènkske

24-08-2020

Documentcode en -naam:

Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske

Pagina:

1 van 33

Versiedatum:

24.08.20

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Doel.....	3
3.	Visie op kinderen.....	4
4.	Volgen en signaleren.....	4
• 4.1.	Doorgaande lijn.....	5
5.	Visie op opvoeden.....	6
6.	Ziekte en afmelden.....	7
7.	Visie op samenwerking met ouders.....	8
• 7.1.	Oudercommissie.....	9
8.	Visie op emotionele veiligheid en vertrouwen.....	9
• 8.1.	Structuur van de dag.....	9
9.	Visie op pedagogisch medewerkers.....	9
• 9.1.	Rol van de pedagogisch medewerker.....	9
• 9.2.	Pedagogisch medewerker – kind interactie.....	11
10.	Het bevorderen van persoonlijke competenties.....	11
11.	Het bevorderen van sociale competenties.....	12
• 11.1.	Waarden en normen.....	13
12.	Feestdagen en verjaardagen.....	14
13.	Grenzen aangeven/time- out.....	14
14.	Kinderen en bijtgedrag.....	14
15.	Kinderen en seksuele ontwikkeling.....	15
16.	Aanbod spel/ ontwikkelingsmaterialen.....	15
17.	Voorleesbeleid.....	16
18.	Aanvullingen KDV	17
• 18.1.	Wenbeleid.....	17
• 18.2.	Inrichting van de omgeving.....	17
• 18.3.	Stamgroep.....	18
• 18.4.	Verlaten en/of samenvoegen van de stamgroep.....	18
• 18.5.	Beroepskracht medewerker kind ratio (BKR).....	19
• 18.6.	Stagiaires.....	21
• 18.7.	Dagindeling.....	21
• 18.8.	Uitstapjes buiten het dorp.....	22
• 18.9.	Naar de basisschool.....	22
19.	Aanvullingen OKI.....	23
• 19.1.	Wenbeleid.....	23
• 19.2.	Inrichting van de omgeving.....	23
• 19.3.	Stamgroep.....	23
• 19.4.	Stagiaires en vrijwilligers.....	24
• 19.5.	Groepssamenstelling.....	24
• 19.6.	Dagindeling.....	25
• 19.7.	VVE.....	25
○ 19.7.1.	VVE samen met ouders.....	26

Documentcode en -naam:

Pedagogisch beleid 't Kienderbènske

Pagina:

2 van 33

Versiedatum:

24.08.20

- 19.8. Naar de basisschool..... 27
- 20. Aanvullingen BSO..... 27
- 20.1. Wenbeleid..... 27
- 20.2. Inrichting van de omgeving..... 28
- 20.3. Stamgroep..... 28
- 20.4. Beroepskracht medewerker kind ratio(BKR) 29
- 20.5. Stagiaires..... 30
- 20.6. Dagindelingen..... 31
  - 20.6.1. Voorschoolse Opvang (VSO)..... 31
  - 20.6.3. Naschoolse Opvang (NSO)..... 31
  - 20.6.4. Studie- vakantie- e.a. vrije dagen..... 31
- 20.7. Kinderparticipatie..... 32
- 21. Actualiteit pedagogisch beleidsplan..... 32

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	3 van 33	Versiedatum: 24.08.20

1. Inleiding

Voor jullie ligt het pedagogisch beleid van 't Kienderbènkske. Wij zijn een kinderopvangorganisatie in de Gemeente Bergen bestaande uit Kinderdagverblijven 0-4 jaar (KDV), Ontwikkelingsgerichte kinderopvang 2-4 jaar (OKI voorheen peuterspeelzaal) en de Buitenschoolse Opvang 4-12 jaar (BSO). Door deze verschillende vormen van kinderopvang aan te bieden vanuit één en dezelfde organisatie ontstaan korte, doorgaande lijnen en kan er op allerlei terreinen samenwerking plaatsvinden.

'Hoe kijken we naar kinderen, 'wat vinden we belangrijk voor kinderen en wat hebben ze nodig', 'hoe bereiken we dat', 'waarom doen we dat zo?', zijn vragen waar dit pedagogisch beleid een antwoord op wil zijn.

Pedagogisch medewerkers krijgen richting en inspiratie voor hun pedagogisch handelen. De ouders krijgen een beeld van wie 't Kienderbènkske is, wat de pedagogische visie is en wat zij op basis daarvan kunnen verwachten m.b.t. het pedagogisch handelen. Het pedagogisch beleid vormt een 'vertaling' van de missie en visie van de organisatie.

2. Doel

De eerste levensjaren van kinderen zijn ontzettend belangrijk voor hun ontwikkeling. Kinderen leren in deze periode gemakkelijk en snel, maar zijn ook kwetsbaar. Het is daarom van groot belang dat zij op de juiste wijze worden gestimuleerd.

De kinderopvang is een ontmoetingsplek waar spelen en leren centraal staan. Binnen 't Kienderbènkske stellen we onszelf ten doel om optimale ontwikkelingskansen te creëren voor kinderen. Dit doen we door het aanbieden van een rijke speel-, leeromgeving. Direct afgeleid van dit doel onderscheiden we de volgende kerntaken:

- ontwikkelingsstimulering: de kinderopvang heeft tot taak om de brede ontwikkeling van alle kinderen te stimuleren. Dit heeft betrekking op zowel de motorische ontwikkeling, als op de sociale-, emotionele-cognitieve-, creatieve- en taalontwikkeling. Het is belangrijk dat kinderen samen kunnen spelen. Daarbij worden zij gericht gestimuleerd in hun ontwikkeling, zodat hun ontplooiingskansen worden vergroot;
- volgen en signaleren: de kinderopvang heeft de taak iedere kind van 0-6 jaar op een systematische, methodische wijze te volgen in zijn/ haar ontwikkeling en welbevinden. Indien daarvoor aanleiding is, zorg te dragen voor een gerichte signalering en het uitvoeren van een gerichte ontwikkelingsstimulering;
- vormgeven aan een doorgaande ontwikkelingslijn: de kinderopvang is een schakel in de ontwikkelketen van kinderen en een belangrijke partner in de uitvoering van lokaal jeugdbeleid. Er wordt uiteindelijk gezorgd voor een goede aansluiting op en een doorgaande lijn naar het basisonderwijs.

In het verlengde van bovenstaande kerntaken heeft de kinderopvang ten aanzien van ouders een opdracht op het gebied van afstemming, informatie uitwisseling en overleg. Er is plek voor ouders om diverse opvoedingsvragen en opvoedingsproblemen neer te leggen. Onze kinderopvang heeft daarin een verwijzende opdracht en is tussenpersoon bij het tot stand brengen van een opvoeding ondersteunend aanbod. Gerichte opvoedingsondersteuning is geen kerntaak van het werk binnen de kinderopvang, want deze wordt door gespecialiseerde voorzieningen uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan het consultatiebureau, de logopedist, kinderrfysiotherapeut, BCO onderwijsadvies (landelijk erkend onderwijsadvies centrum) en de preventiemedewerker die onderdeel uitmaakt van het Sociaal Team van de Gemeente Bergen.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènske		
	Pagina:	4 van 33	Versiedatum: 24.08.20

3. Visie op kinderen

De kinderen kunnen op de kinderopvang spelen. Spelen is leren. Al spelend kunnen de kinderen zich ontwikkelen en de wereld om hen heen ontdekken. Voorop staat dat het spelen in een veilige en vertrouwde omgeving gebeurt en dat de kinderen plezier hebben. Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- kinderen hebben veel mogelijkheden in zich (competent);
- elk kind heeft zijn eigen aard, eigen karakter, al van geboorte af, maar wordt ook verder ontwikkeld en gevormd door ervaringen die het opdoet;
- een kind mag zijn wie het is: het feit dat mensen verschillen, beschouwen wij als een basisgegeven (we waarderen de verschillen);
- kinderen zullen nog veel ontdekken en leren voordat ze in de maatschappij kunnen functioneren;
- kinderen zijn belangrijk: zij zijn degenen die de maatschappij in de toekomst vormgeven;
- elk kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn eigen manier op basis van aanleg en temperament. De opvoeding thuis, door ouders en opvoeders vormt een kind verder. Daarnaast heeft de omgeving waarin een kind speelt en anderen ontmoet (kinderen en volwassenen) een duidelijke rol. De kinderopvang heeft hierdoor een (mede-) opvoedende en begeleidende rol;
- kinderen hebben een klimaat van veiligheid en vertrouwen nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Ze moeten zich veilig voelen en de pedagogisch medewerkers kunnen vertrouwen. Pedagogisch medewerkers houden rekening met de eigenheid van het kind door per individu te bekijken wat het nodig heeft. Dit betekent professioneel kijken naar het gedrag en hierop een passend aanbod en een juiste aanpak te bieden;
- kinderen maken binnen de kinderopvang deel uit van de groep. Daarnaast blijft ieder kind een individu. Het is belangrijk een evenwicht te vinden tussen de belangen van de groep en de belangen van het individuele kind. Pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierin.

4. Volgen en signaleren

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo, afhankelijk van zijn eigen groei en de invloed van zijn omgeving. Een kind doorloopt steeds nieuwe fasen in zijn ontwikkeling. De ontwikkeling kan gezien worden als een dynamisch proces. De mogelijkheden die het kind in aanleg in zich heeft, worden al dan niet door de omgeving optimaal aangesproken. Een belangrijke functie van de kinderopvang is het vroegtijdig onderkennen van signalen die mogelijk kunnen wijzen op een belemmering in de ontwikkeling. Ook kunnen er problemen zijn in bijvoorbeeld de thuissituatie.

Elk kind bij het KDV, de OKI en de BSO krijgt een mentor die de ontwikkeling van het kind met de ouders bespreekt. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind wordt opgevangen. Vragen over de ontwikkeling van het kind en over het welbevinden van het kind kunnen ouders aan de mentor stellen. Tijdens de intake worden ouders geïnformeerd over wie de mentor is voor hun kind. Belangrijk bij het bepalen van de mentor is dat degene het kind goed kent en direct betrokken is bij de opvang en ontwikkeling van het kind.

Op de BSO worden de kinderen zelf ook geïnformeerd over wie hun mentor is.

In de periode dat kinderen gebruik maken van opvang, worden kinderen geobserveerd. De observatiegegevens worden ongeveer één keer per jaar vastgelegd in een kind rapportage.

- Op het KDV gebeurt dit rond de leeftijd van 1, 2 en 3 jaar en een aantal weken voordat ze 4 worden.
- Bij de OKI gebeurt dit 6 tot 8 maanden nadat het kind geplaatst is én een aantal weken voordat ze 4 jaar worden.
- Bij de BSO worden de kinderen met 5 en 6 jaar (rond de verjaardag) geobserveerd. Daarnaast vullen kinderen op de BSO jaarlijks (eventueel samen met de pedagogisch medewerker) een kind lijst in. Op deze lijst geven kinderen aan de hand van allerlei onderwerpen aan hoe ze het vinden op de BSO.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	5 van 33	Versiedatum: 24.08.20

Door kinderen te observeren volgen we de ontwikkeling van het kind, kunnen we daarbij aansluiten en kunnen er eventuele achterstanden vroegtijdig gesignaleerd worden waarna daar adequaat op in gespeeld kan worden. De observatie wordt gemaakt aan de hand van een kind-volgsysteem (KIJK!) waarbij gericht naar de betrokkenheid, de basiskenmerken en de ontwikkelingsgebieden van het kind wordt gekeken. Als de observaties op het KDV of de OKI zijn afgerond worden ouders uitgenodigd voor een gesprek waarin het kindrapport KIJK wordt toegelicht. Bij de BSO kan dit op verzoek van de pedagogisch medewerkers of van de ouders zelf.

De observaties van kinderen die zowel het KDV als de OKI bezoeken worden onderling afgestemd. Dit geldt voor de observatie tussen 2,6 en 3 jaar en voor een observatie een aantal weken voordat kinderen naar de basisschool gaan. De pedagogisch medewerker van de OKI maakt de eerste aanzet tot de observatie en laat deze daarna indien nodig aanvullen door de pedagogisch medewerker van het KDV. Het aansluitende oudergesprek wordt in principe gedaan door de pedagogische medewerker van de OKI. Mochten de bevindingen van het KDV in de OKI erg van elkaar afwijken dan zal de pedagogisch medewerker van het KDV ook aansluiten bij het oudergesprek. Dit is ook het geval als er extra begeleiding is ingezet rondom het kind.

We vinden het belangrijk om met ouders te communiceren over bezorgdheid rondom de ontwikkeling van hun kind. Door open hierover te praten, willen we een sfeer creëren waarin ook de ouders gemakkelijker hun zorgen bekend kunnen maken. Er wordt doelgericht en planmatige zorg op maat verleend aan kinderen die dat nodig hebben. Vanuit de analyse van het kindrapport wordt bepaald welke specifieke begeleiding een kind nodig heeft. Als een kind op een ontwikkelingslijn meer dan 4 maanden achter is in vergelijking met de leeftijd, wordt dit genoteerd in een groepjesoverzicht. Bij de voorbereiding van een thema wordt vervolgens in de themaplanning de extra begeleiding bepaald. Voor kinderen die meer zorgvragen hebben wordt er een HGPD ingevuld. HGPD is vooral bedoeld om het kind dat niet voldoende heeft aan de dagelijkse zorg, extra begeleiding te geven. Deze begeleiding gaat uit van de sterke kanten van het kind: wat kan hij/ zij al goed, waar geniet hij/ zij van. De extra hulp richt zich niet op het probleem, maar wordt vanuit de sterke kanten aangezet. Het uitgangspunt van Kijk en HGPD is een optimistisch denken en werken. De aanpak en voortgang zal door de mentor met de ouders besproken worden. Daarin is de samenwerking en afstemming met ouders onmisbaar.

Bij lichte problematiek zal de mentor in samenspraak met de locatiemanager ouders advies geven en/of doorverwijzen naar het Sociaal Team, consultatiebureau, BCO, de kinderfysiotherapeut, de logopediste, de kinder-ergotherapeut of andere relevante instanties. Door vroegtijdig bijsturen kan wellicht voorkomen worden dat er in een later stadium (ingrijpende) hulp nodig is. We vragen ouders bij de intake of ze er mee in kunnen stemmen dat gegevens uitgewisseld en overgedragen kunnen worden naar de basisschool en bovengenoemde instanties.

Daarnaast werken wij volgens een 'Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag'. Indien er ten aanzien van dit onderwerp signalen, zorgen of vermoedens zijn, zal volgens dit protocol gehandeld worden. Het protocol is te downloaden via onze site.

4.1. Doorgaande lijn

Als kinderen 4 jaar worden gaan ze naar de basisschool. Voor elk kind is deze start een grote gebeurtenis. Een goede overdracht en continuering van deze doorgaande lijn vanuit het KDV en de OKI vinden wij heel belangrijk om de overstap voor de kinderen goed te laten verlopen. Hierin hanteren wij een overdracht van het kindrapport vanuit ons observatie- en registratiesysteem KIJK! Ook kan er een overdrachtsformulier worden gebruikt met een overzicht van gegevens.

Als er speciale aandachtsgebieden zijn of als er extra begeleiding is gegeven, dan wordt dit in een persoonlijke (warme)

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	6 van 33	Versiedatum: 24.08.20

overdracht met de basisschool leerkracht besproken. Voor kinderen met een VVE indicatie is de warme overdracht ook standaard. Het kindrapport van het kind wordt doorgestuurd naar of afgegeven op de basisschool. Bij een warme overdracht zal er na een aantal weken contact zijn met de basisschool over hoe de overgang van de kinderopvang naar de basisschool is gegaan.

Als kinderen van ons KDV of onze OKI doorstromen naar de BSO, dan zal er eveneens een overdracht van gegevens plaatsvinden. De mentor van het KDV en/of de OKI zal contact opnemen met de BSO medewerkers om het kind over te dragen. Dit kan zijn middels een persoonlijk gesprek, door de BSO medewerkers de observatie van het kind in te laten zien of door een kind te bespreken op een teamoverleg van het KDV en/of OKI met de BSO.

5. Visie op opvoeden

Aan opvoeden zijn twee kanten te onderscheiden:

- een kind begeleiden en stimuleren zich te ontwikkelen met wat het in zich heeft;
- een kind leren zijn weg te vinden in de wereld om zich heen.

Wederzijdse beïnvloeding speelt een rol binnen de opvoedingsrelatie. Het kind en de pedagogisch medewerker beïnvloeden elkaar door de manier waarop ze met elkaar communiceren, hoe ze met elkaar omgaan. Ook de bredere omgeving rondom een kind heeft invloed op de ontwikkeling en vormt het kind. Dat zie je terug in gedrag, maar ook in gevoelens als plezier of verdriet.

Onze pedagogische uitgangspunten:

- wij gaan uit van een positieve benadering van kinderen. Wij willen kinderen stimuleren en aanmoedigen. Door hen positief te benaderen, waardering te laten blijken en complimenten te geven wordt het gevoel van eigenwaarde versterkt;
- we waarderen elk kind zoals het is. Respect in de omgang vinden wij fundamenteel;
- we vinden het belangrijk dat het kind zich prettig voelt binnen de opvang, dat het zich op zijn gemak voelt en plezier heeft. We vinden het belangrijk om er te 'zijn' en situaties te scheppen waarin ze zich kunnen ontwikkelen. De pedagogisch medewerker heeft aandacht voor en speelt in op de behoeftes van de kinderen. Zij scheidt situaties waarin de kinderen zich kunnen ontwikkelen;
- wij vinden het belangrijk om in te gaan op wat kinderen zelf aangeven of inbrengen. Dat kan gaan om duidelijk aangegeven concrete ideeën voor spel of activiteiten, maar ook om vragen of behoeftes, die minder uitgesproken zijn;
- goed luisteren en kijken naar kinderen vinden wij essentieel;
- wij stemmen onze benadering, gedrag en handelen af op wat kinderen individueel en binnen de groep inbrengen en nodig hebben;
- kinderen kunnen veel en hebben vaak meer in zich dan je onmiddellijk ziet. Wij vinden het belangrijk om elk kind veel verschillende ervaringen te bieden, zodat het kind zich kan ontwikkelen en ontplooien;
- wij geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen, maar we geven ook grenzen aan waar dat nodig is. Kinderen moeten kunnen ontdekken en zich kunnen verwonderen, kunnen uitproberen, de wereld verkennen en hun eigen mogelijkheden daarin zien en ervaren. Tijdens deze ontdekkingstocht hebben zij behoefte aan structuur en een vast ritme. Een consequente houding van de pedagogisch medewerkers en een team geeft ze houvast;
- actief luisteren en goed kijken naar kinderen is bij dit alles noodzakelijk;
- we zijn betrokken bij de kinderen en creëren een persoonlijke, professionele band.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènske		
	Pagina:	7 van 33	Versiedatum: 24.08.20

We willen ouders betrekken en ondersteunen in deze belangrijke fase van het leven. Een goede communicatie is daarbij essentieel. Bij ons kunnen jullie bijvoorbeeld terecht met vragen over de opvoeding, maar ook over allerlei zaken die het welbevinden van jullie kind op onze kinderopvang kan bevorderen. Denk hierbij aan:

- relevante privé omstandigheden;
- vragen over de opvoeding;
- vragen over gedrag;
- vragen over eetgewoonten;
- vragen over slaapgedrag.

Wij nemen jullie vragen serieus, indien noodzakelijk bespreken we ze in teamverband, waarna we jullie een passend advies kunnen geven. Indien we geen passend advies kunnen geven, zullen we in overleg met jullie de hulp inschakelen van eerder genoemde instanties.

Uitdaging is belangrijk en vraagt om een balans met de behoefte aan fysieke en emotionele veiligheid. We zoeken steeds naar een zorgvuldige en bewuste balans tussen de noodzakelijke veiligheid, zowel fysiek als emotioneel en het bieden van uitdaging in de omgeving, de activiteiten en de speelmogelijkheden. De kinderopvang is een ontwikkelings- en opvoedingsmilieu, waar kinderen en volwassenen elkaar ontmoeten. In al het handelen en omgaan met kinderen zijn pedagogische aspecten verweven.

Pedagogisch medewerkers zijn medeopvoeders in nauwe samenspraak met ouders. Wij beperken ons niet tot één specifieke pedagogische richting maar maken gebruik van elementen uit verschillende pedagogische visies. De basisscholen in Well en Afferden zijn 'Vreedzame scholen'. Zij werken aan de hand van een programma dat is onderverdeeld in blokken. Deze zijn gericht op sociale veiligheid. Waar mogelijk sluiten de betreffende locaties hier op aan door aandacht te besteden aan dezelfde thema's.

6. Ziekte en afmelden

Elk kind is wel eens ziek. Maar wat is ziek bij 't Kienderbènske? De pedagogisch medewerkers beoordelen dit per individueel geval. We vragen ouders om hun kind niet te brengen of op te komen halen;

- als het te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen;
- als de verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerkers;
- als het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt;
- als een kind zich niet prettig voelt op de groep.

Indien het kind 's morgens al ziek is, vragen wij jullie om het kind thuis te laten. Indien het kind toch wordt gebracht, mogen de pedagogisch medewerkers, op basis van bovenstaande, de opvang voor die dag alsnog weigeren.

Als de kinderen eenmaal op de opvang zijn, zullen de kinderen meedoen aan het programma van deze dag. Indien ouders niet willen dat kinderen met bepaalde activiteiten meedoen (door bijvoorbeeld ziekte), kunnen wij hier geen rekening mee houden. Hier geldt dan dat het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen. In dergelijke gevallen gaan wij ervan uit dat het kind thuis blijft.

Indien de ziekte besmettelijk is, vragen we jullie om de nodige maatregelen te treffen en ons hiervan op de hoogte te stellen. Doordat meerdere kinderen zich op een groep bevinden, is het niet uit te sluiten dat ziektes van andere kinderen over worden gedragen.

Wat te doen als de ziekte besmettelijk is?

- Jullie melden besmettelijke ziekten bij de pedagogische medewerkers;

Documentcode en -naam:

Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske

Pagina:

8 van 33

Versiedatum:

24.08.20

- De pedagogisch medewerkers volgen de richtlijnen van het [RIVM](#) en de [GGD](#);
- Het RIVM en de GGD adviseert maatregelen afhankelijk van de ziekte. Het RIVM heeft in samenwerking met de GGD een uitgebreide app ontwikkeld die gebaseerd is op de LCHV-Hygiënerichtlijnen voor kindercentra, de zogenaamde KIDDI app. Deze wordt indien nodig door de medewerkers geraadpleegd.
- Op het moment dat een ziekmelding binnenkomt, worden de richtlijnen hiervoor bekeken en besproken met jullie.
- Indien een mogelijk besmettelijke ziekte geconstateerd tijdens de opvang, worden jullie gebeld, zodat jullie met jullie kind naar de huisarts kunnen gaan. Alleen de huisarts kan en mag een mogelijk besmettelijke ziekte vaststellen. Indien nodig worden de andere ouders hierover geïnformeerd via een vermelding op de locatie/ mailing.
- Indien er krentenbaard is vastgesteld dan vragen wij ouders om hun kind thuis te houden totdat de blaasjes zijn ingedroogd of het kind minimaal 48 uur behandeld wordt met een zalf of antibiotica.

Indien jullie kind een genees- of zelfzorgmiddel nodig heeft, willen wij vragen om deze eerst thuis te gebruiken in verband met mogelijke allergieën. Daarnaast zal er een formulier getekend moeten worden dat wij dit toe mogen dienen. Dit formulier "Toestemmingsformulier medicijnen" is te downloaden via het ouderportaal. De pedagogisch medewerkers zijn niet opgeleid om injecties toe te dienen. Ouders zijn zelf verantwoordelijk om medicijnen (voorzien van naam) mee te nemen naar de locatie. Indien het formulier niet is ondertekend of er geen medicijnen zijn afgegeven op de locatie, zal het medicijn niet verstrekt worden.

7. Visie op samenwerking met ouders

Uitgangspunt voor de visie met betrekking tot samenwerking met ouders ligt bij het gezamenlijke belang van ouders en pedagogisch medewerkers en het zorgen voor optimale omstandigheden voor de ontwikkeling van jullie kind(eren). Pedagogisch medewerkers en ouders hebben hierbij ieder hun eigen deskundigheid en hun eigen taak en verantwoordelijkheid. Belangrijk uitgangspunt in de samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en ouders is dat we elkaar serieus nemen. Dat betekent in de communicatie met elkaar uitgaan van vertrouwen en openheid en de tijd nemen voor elkaar. In de relatie met ouders gaan we uit van gelijkwaardigheid en een respectvolle benadering naar elkaar. Een vertrouwensrelatie en een goede samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en ouders levert veel voordelen op. We werken samen bij het stimuleren van de ontwikkeling van jullie kind(eren). Ons uitgangspunt in de communicatie met ouders is dat zij zich thuis voelen en vertrouwen hebben in het team en de gang van zaken. Bespreek ook aspecten waar jullie minder tevreden over zijn. We vinden de mening van ouders erg belangrijk.

We vinden het belangrijk dat er zowel vanuit onze kinderopvang als vanuit thuis informatieoverdracht plaatsvindt. Ouders worden op de hoogte gehouden van de gebeurtenissen op de kinderopvang en de pedagogisch medewerkers van de thuissituatie. Door elkaar op de hoogte te houden, kan er over en weer beter worden ingespeeld op de behoeftes van jullie en jullie kind(eren). Het is belangrijk dat ouders weten wat de visie van de kinderopvang op ontwikkeling en opvoeden is. Soms blijkt dat ouders een andere visie hebben. Kinderen leren daardoor dat niet in elke situatie dezelfde regels of gewoontes gelden. Thuis mogen soms andere dingen dan op de kinderopvang. Zijn de opvattingen zo strijdig dat jullie kind(eren) er last van heeft dan zoeken we samen naar een passende oplossing. Om goed om te kunnen gaan met onderlinge verschillen is het een voorwaarde dat men respect toont voor elkaars opvattingen. Bij onze kinderopvang zijn er verschillende gelegenheden om hierover van gedachten te wisselen. Dit gebeurt bijvoorbeeld in de vorm van: een oudercommissie, breng- en haal momenten en oudergesprekken met de pedagogisch medewerkers.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	9 van 33	Versiedatum: 24.08.20

7.1. Oudercommissie

De oudercommissie heeft inspraak op allerlei (beleids)onderwerpen en over de gang van zaken binnen 't Kienderbènkske. Zij vertegenwoordigen de ouders. De oudercommissie informeert ouders zelf over haar werkzaamheden. De informatie van de oudercommissie is tevens te downloaden via onze site. Ouders die geïnteresseerd zijn in de bedrijfsvoering van 't Kienderbènkske en willen adviseren over bepaalde onderwerpen kunnen zich te allen tijde melden bij de oudercommissie.

De oudercommissie is per mail bereikbaar via oc-kienderbenkske@hotmail.com.

8. Visie op emotionele veiligheid en vertrouwen

Dat jullie kind zich veilig en vertrouwt voelt, is een belangrijke pedagogische basis voor 't Kienderbènkske. Een veilig en vertrouwd gevoel draagt bij aan het welbevinden van kinderen. Het is noodzakelijk voor een goede ontwikkeling. Vanuit een gevoel van vertrouwen en veiligheid kunnen en durven kinderen op onderzoek uit te gaan, te gaan ontdekken en zichzelf te zijn. De pedagogisch medewerker, de andere kinderen in de groep, de inrichting van de omgeving, de structuur van de dag en organisatie op de groep, zijn allen 'bronnen' van veiligheid.

8.1. Structuur van de dag

Duidelijkheid en structuur zijn belangrijk om een veilige basis te creëren. Elk kind heeft het nodig om te weten wat de grenzen zijn en te weten waar het aan toe is. Dat geeft rust en veiligheid. Het bieden van structuur en duidelijkheid zijn factoren die maken dat kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. De manier waarop het dagprogramma is opgebouwd speelt een rol bij het bereiken van een gevoel van veiligheid. We brengen structuur aan in de dagindeling en zorgen voor een dagritme en continuïteit. Bij het KDV en de OKI kunnen we dit voor kinderen visualiseren middels een pictogrammenbord met afbeeldingen van de activiteiten.

9. Visie op pedagogisch medewerkers

Omdat de continuïteit van vaste pedagogisch medewerkers belangrijk is voor de veiligheid van het kind, is ons uitgangspunt dat er op vaste dagen, vaste pedagogisch medewerkers zijn om de kinderen te ontvangen. Het kan zijn dat door afwezigheid van pedagogisch medewerkers i.v.m. ziekte, vakantie, vrije dag of verlof er een andere pedagogisch medewerker werkzaam is.

9.1. Rol van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker is degene die vorm geeft aan het pedagogisch beleid in haar/zijn werk met de kinderen. Zij/hij is hierin de belangrijkste factor. Het in de praktijk vertalen van de pedagogische visie, uitvoeren van de doelstellingen en de uitgangspunten, vraagt de volgende competenties van de pedagogisch medewerker:

- een positieve houding en een positieve benadering van kinderen;
- een sensitieve en responsieve houding: goed kijken naar kinderen om het kind te leren kennen en aanvoelen wat elk kind nodig heeft; signalen van het kind waarnemen en daarop reageren, laten merken dat ze het kind hebben gezien, waarderen en rekening houden met het kind en helpen als dat nodig is;
- praten en uitleggen op het niveau van de kinderen: vertellen wat je doet en wat je ziet;
- kinderen de ruimte kunnen en durven geven om zich te ontwikkelen, nieuwe mogelijkheden hierbij aanreiken;
- een stimulerende omgeving bieden; open staan voor andere ideeën, andere meningen;
- respect voor de kinderen, de ouders en voor elkaar;

Documentcode en -naam:

Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske

Pagina:

10 van 33

Versiedatum:

24.08.20

- reflectie op het eigen werk en het eigen handelen: het waarom en “waarom zo” ter discussie kunnen stellen, feedback kunnen ontvangen en geven, vanzelfsprekendheden kunnen loslaten en jezelf blijven ontwikkelen;
- besef en bewustzijn van je rol en van je voorbeeldfunctie voor kinderen, zowel in het omgaan met de kinderen als met de collega-teamleden en andere volwassenen;
- flexibiliteit en creativiteit: mogelijkheden zien en benutten, zowel intern als extern;
- elkaars kwaliteiten kunnen en willen benutten;
- interactievaardigheden en communicatieve vaardigheden, zowel gericht op de kinderen, ouders, als collega's;
- ervoor zorgen dat het kind in vertrouwde handen is;
- samenwerken met collega's, met externe organisaties of personen;
- emotionele ondersteuning bieden;
- structuur bieden en grenzen stellen;
- begeleiden van interacties.

En als aanvulling daarop specifiek bij baby's:

- goed kijken en luisteren;
- oog hebben voor het unieke van elke baby;
- met je volle aandacht bij de baby zijn;
- geduld, de baby de tijd geven om te reageren;
- initiatieven van de baby volgen;
- zeggen wat je doet en benoemen wat je ziet.

Kinderopvang is een vak. De pedagogisch medewerkers zijn professionals. Om hen te helpen bij hun dagelijkse werkzaamheden worden zij vanaf 1 januari 2019 gecoacht. Doel: het bevorderen van deskundigheid en professionele vaardigheden van pedagogisch medewerkers zodat de kwaliteit van hun werkzaamheden met de kinderen op de groepen verbetert. Elke opvangorganisatie is per 1 januari 2019 verplicht een pedagogisch coach en pedagogisch beleidsmedewerker in dienst hebben. Zij zijn verantwoordelijk voor het coachen en begeleiden van de medewerkers tijdens hun werkzaamheden en voor het uitvoeren van het pedagogisch beleid. Een pedagogisch coach en pedagogisch beleidsmedewerker dragen zo bij aan de kwaliteit van de opvang.

Binnen 't Kienderbènkske worden beide functies ingevuld door de locatiemanagers. Zo krijgen pedagogisch medewerkers volgens een afgesproken cyclus coaching. Dit gebeurt op individueel niveau op basis van een jaarlijks competentiegesprek en een daaruit voortvloeiend ontwikkelingsplan met doelen en afspraken. De pedagogisch medewerkers wordt bij de uitvoering van zijn/haar persoonlijke plan ondersteund door de pedagogisch coach, tevens locatiemanager.

Daarnaast wordt er ongeveer eens per maand een teamvergadering georganiseerd waarin zaken worden besproken die betrekking hebben op beleidsonderwerpen, de locatie en de kinderen die daarvan gebruik maken. Zo blijft de ontwikkeling van (pedagogisch) beleid een continu proces waarbij pedagogisch medewerkers betrokken bij zijn.

Alle pedagogisch medewerkers hebben een VOG (Verklaring omtrent gedrag), staan ingeschreven bij het Personenregister Kinderopvang en zijn gediplomeerd en bevoegd om te mogen werken in de kinderopvang. Ook is iedere pedagogische medewerker opgeleid in het toepassen van EHBK (Eerste Hulp Bij Kinderen) waarvoor er tweejaarlijks een herhalingscursus plaatsvindt. Op elke locatie is dagelijks minimaal 1 pedagogisch medewerker aan het werk met een BHV diploma. Hierin wordt jaarlijks een herhalingscursus gevolgd.

Daarnaast blijven pedagogisch medewerkers in ontwikkeling door het volgen van interne en externe trainingen en workshops over kinderopvang gerelateerde onderwerpen zoals werken met de Meldcode, observeren,

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	11 van 33	Versiedatum: 24.08.20

taalontwikkeling bij jonge kinderen, VVE, scholing specifiek gericht op baby's etc. In een jaarlijks op te stellen scholingsplan wordt bekeken welke opleidingen er gevolgd gaan worden om kennis en vaardigheden van pedagogisch medewerkers te ontwikkelen en/of op peil te houden. Binnen VVE is dit scholingsplan tevens een wettelijke eis.

Ook stelt 't Kienderbènkske verschillende vakliteratuur beschikbaar voor haar medewerkers.

9.2. Pedagogisch medewerker - kind interactie

Bij binnenkomst wordt jullie kind welkom geheten: er wordt aandacht gegeven aan de ontvangst. Jullie kind en jullie worden begroet door de pedagogisch medewerker. De bijzonderheden worden mondeling besproken.

Bij nieuwe kinderen of afwachterende kinderen of gewoon als een kind dat even nodig heeft, biedt de pedagogisch medewerker extra aandacht en ontfermt ze zich over het kind. Als het kind er behoefte aan heeft iets van thuis bij zich te houden om zich op zijn gemak te kunnen voelen, kan dit altijd. Vaak is dit tijdelijk en heeft het dit op een gegeven moment niet meer nodig. De basishouding is een positieve benadering naar de kinderen met een opgewekte, vriendelijke, uitstraling met warmte en hartelijkheid.

We laten op een positieve manier merken dat we betrokken zijn bij het kind, proberen ons in het kind te verplaatsen. Zo voelt een kind dat het op ons terug kan vallen. We dragen zorg voor een prettige sfeer, waarin het kind zich welkom voelt en op zijn gemak is, zodat het zich "thuis" voelt. Humor en met elkaar plezier maken, vinden wij belangrijk. We kijken en luisteren met aandacht naar elk kind en letten op verbale en non-verbale signalen, houden goed in de gaten hoe het kind zich voelt en passen ons pedagogisch handelen aan, aan wat het kind nodig heeft. We hebben oog voor de eigenheid van elk kind, staan open voor het kind en geven het de ruimte. Met het kind praten, gebeurt zoveel mogelijk op ooghoogte van het kind; dit betekent vaak letterlijk "door de knieën gaan" om op gelijke hoogte met het kind te zijn. We letten op onze 'toon' als we met kinderen praten en op onze eigen houding. We proberen in te schatten wat het kind begrijpt en kent en houden hier rekening mee. Gedurende de dag stemmen wij als pedagogisch medewerkers regelmatig het pedagogisch handelen ten opzichte van de kinderen met elkaar af.

De voertaal in het groepsgebeuren is Nederlands.

10. Het bevorderen van persoonlijke competenties

Met persoonlijke competentie worden persoonskenmerken bedoeld als veerkracht, weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. Het kind kan hierdoor problemen adequaat aanpakken en zich goed aanpassen aan veranderende omstandigheden.

Het kind leert en ontdekt wie het is, wat het kan, welke interesses het heeft, welke vaardigheden er nodig zijn in welke situaties (bijv. geduld en afwachten, of juist initiatief nemen en doorzetten).

Door de manier waarop wij met de kinderen omgaan, hoe de kinderen in de groep met elkaar omgaan, door de inrichting van de ruimten en door de mogelijkheden die het speelgoed en de activiteiten bieden, bevorderen wij de persoonlijke competentie van het kind. Wij benaderen het kind respectvol en positief en geven het de ruimte om zelf of met elkaar kleine probleempjes op te lossen.

Wij letten daarbij op wat het kind zelf aan kan en waar het aan toe is. We bouwen voort op het ontwikkelingsniveau van het kind.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	12 van 33	Versiedatum: 24.08.20

Tijdens spel, activiteiten en verzorgingssituaties gaan we met het kind in dialoog. We zeggen wat we zien en benoemen wat we doen. We doen mee met zijn/haar spel en brengen daarbij soms nieuwe elementen in, maar proberen daarbij het initiatief vooral bij het kind te leggen/te laten. Wij gaan in op zijn/haar grapjes en gaan met humor om met 'ondeugend' en uitdagend gedrag. Elk kind is trots als het zelf dingen kan doen. Zo maken we het op een speelse manier bewust van zijn/haar eigen capaciteiten. Wij stimuleren de zelfstandigheid van elk kind en doen dat gedoseerd en passend bij de ontwikkeling en de leeftijd van het kind. Zo kunnen kinderen bepaald speelmateriaal zelf pakken en is de ruimte zo ingericht dat kinderen weten wat ze waar kunnen vinden en waar kunnen doen. Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor het verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn bijv. samenspel, fantasiëspel, drama, naspelen/meespelen. Door lastige situaties zelf op te lossen, door grenzen te verkennen en te verleggen en mogelijkheden te ontdekken (iets proberen wat je eerst niet durfde), door dingen zelf te maken en daar feedback/complimenten voor te krijgen, leren kinderen wat zij kunnen en wie ze zijn. Wij bieden daarom een grote variatie in activiteiten, in speelmogelijkheden en in spelmaterialen, zowel binnen als buiten. De verschillende kwaliteiten die onze pedagogisch medewerkers hebben, zetten wij hierbij bewust in. Een omgeving buiten die uitdaagt en stimuleert tot rennen, avontuur en ontdekken. Elementen als zacht-hard, nat-droog, vertrouwd-uitdagend biedt het kind de mogelijkheid met de eigen omgeving te experimenteren en de eigen mogelijkheden te onderzoeken in relatie tot anderen.

Een kind ontdekt geleidelijk aan wie hij of zij is en wat ze kunnen. Als ze vragen waarom de lucht blauw is of willen weten hoe melk in een pak komt, willen ze een begrijpelijk en eerlijk antwoord. We schatten in waar het kind aan toe is. We antwoorden en geven uitleg op een manier die bij de ontwikkeling en leeftijd van het kind past. Het roepen van "vieze" woorden kan soms populair zijn bij een kind of in de groep. Dit hoort bij de normale ontwikkeling van een kind. Het gaat meestal vanzelf weer over en we maken er dan ook niet veel drukte over, maar we geven hierin wel grenzen aan. Bij zelfstandig eten, drinken, zindelijk worden, stimuleren wij de kinderen op een positieve manier. Wij 'dwingen' kinderen nooit met eten of zindelijkheid. Als iets niet meteen lukt, wordt het kind geholpen en zo nodig getroost om het op een later moment opnieuw te proberen. In overleg met de ouders kunnen we aandacht besteden aan zindelijkheidsstraining. Hiervoor werken wij middels een zindelijkheidsprotocol welke opvraagbaar of te downloaden is.

11. Het bevorderen van sociale competenties

Sociale competentie omvat vaardigheden en kennis over hoe je met anderen omgaat, je weg vinden in een groep, samenwerken, rekening houden met anderen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. In de interactie met andere kinderen, met andere volwassenen, de ervaring van "in een groep zijn" en daar je weg in vinden, ervaren en ontdekken kinderen wat wel en niet werkt in de omgang met elkaar. Kinderen ontwikkelen hierdoor hun sociale vaardigheden en hun kennis hierover. Dit zijn belangrijke competenties om goed te kunnen functioneren in de maatschappij.

De kinderopvang biedt veel mogelijkheden voor interacties en groepsprocessen. De kinderen spelen soms in een grotere groep, soms in een klein groepje of met zijn tweetjes. Soms met leeftijdgenootjes en dan weer met oudere/ jongere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Ze krijgen een band met elkaar en gaan vriendschappen aan. Hierdoor ontdekken ze hoe ze met heel verschillende mensen kunnen omgaan in uiteenlopende situaties.

Samen iets maken, delen, op je beurt wachten, rekening houden met elkaar, elkaar vertrouwen, je inleven in een ander maar ook voor jezelf leren opkomen, elkaar helpen, zijn ervaringen die kinderen dagelijks meemaken in een groep. Met elkaar nieuwe ontdekkingen doen, een fantasiëspel verzinnen, winnen en verliezen, samen plezier hebben, leuke dingen doen, maar ook ruzies oplossen, verdriet delen en troosten, samen eten, een nieuw kind in de groep verwelkomen, gezamenlijk liedjes zingen in de ochtend/ middag, feest vieren, afscheid nemen als een kind de kinderopvang verlaat, zijn rituelen die de groep vormen, betrokkenheid geven en een gevoel van gezamenlijkheid doen ontstaan.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	13 van 33	Versiedatum: 24.08.20

We stimuleren positieve interactie tussen de kinderen en geven kinderen de ruimte om de eigen weg te vinden in het contact. Ook als er onenigheid of kleine conflicten ontstaan tussen kinderen. Kinderen kunnen die vaak op een goede manier oplossen als ze daar de gelegenheid voor krijgen. De pedagogisch medewerker is gericht op positieve interactie en heeft een voorbeeldfunctie. Zo leren kinderen van elkaar en van de pedagogisch medewerker hoe ze op een rustige, open manier ruzies en conflicten kunnen oplossen en hoe ze deze kunnen voorkomen. De pedagogisch medewerker ziet van een afstandje toe en houdt in de gaten of de kinderen er zelf uitkomen. Ze geeft waar nodig, hulp, ondersteuning, advies. Per situatie schat de pedagogisch medewerker in wat het kind nodig heeft. Ze sluit daarbij aan op de ontwikkelingsfase en leeftijd van het kind. We respecteren kindervriendschappen en houden rekening met de verschillende en wisselende behoefte en ontwikkeling van de kinderen om samen of juist liever individueel te spelen. Aan tafel willen sommige kinderen bijvoorbeeld graag naast elkaar zitten. We houden daar zoveel mogelijk rekening mee. We zorgen dat de inrichting van de ruimtes en het aanbod van spelmaterialen en activiteiten uitnodigt tot sociale interacties. Door verschillende hoeken in te richten kunnen kinderen min of meer ongestoord naast elkaar spelen, terwijl ze tegelijk makkelijk naar een andere plek kunnen lopen en kunnen zien wat andere kinderen doen.

11.1. Waarden en normen

Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden, normen en de regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en zich eigen maken. Zo kunnen zij hun weg vinden in de maatschappij.

We verstaan onder waarden, normen en regels het volgende:

- waarden gaan over wat we met elkaar belangrijk vinden;
- normen gaan over wat we in het gedrag goed vinden (en niet goed), hoe “hoort het”;
- regels zijn de praktische vertaling van de waarden en normen.

Waarden en normen worden weerspiegeld in rituelen en gewoonten, in regels op de groep, in sfeer en aankleding van de ruimten, in het handelen van de pedagogisch medewerker, in de manier van omgaan met elkaar. Belangrijke waarden en normen die we willen uitdragen:

- respect voor elkaar, mensen in hun waarde laten en de ruimte geven om te zijn wie hij/ zij is;
- gelijkwaardigheid: de een is niet meer of beter dan de ander;
- waardering voor elkaar;
- positieve, vriendelijke en open manier van omgaan met elkaar;
- eerlijkheid;
- aandacht voor elkaar, naar elkaar luisteren, belangstelling tonen en betrokkenheid;
- tolerantie en verdraagzaamheid, rekening houden met elkaar;
- een ander helpen als deze hulp nodig heeft;
- anderen geen pijn doen, geen schade aan iemand toebrengen of iemand in gevaar brengen, geweldloosheid;
- zorg en aandacht voor de omgeving, voor natuur en milieu, en zorgvuldig omgaan met materialen;
- verantwoordelijkheidsgevoel.

Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol in het uitdragen en voorleven van waarden en normen; wij zijn ons hiervan bewust. In de bejegening van anderen, in de manier van omgaan met de omgeving, in de gewoonten op de groep. Jonge kinderen weten niet altijd wat goed is en wat niet. Ze kunnen dat niet uitleggen. Ze leren door ervaring en ontdekken waar grenzen zijn en wat er van hen verwacht wordt.

We geven het goede voorbeeld en leggen uit wat er van een kind verwacht wordt. Dit betekent ook dat we kinderen zo veel mogelijk benaderen vanuit ja-boodschappen. Kijken welke mogelijkheden en kansen een kind heeft. In plaats van ‘niet rennen’, zeggen we ‘binnen lopen we, buiten kunnen we rennen’. Uitgangspunt is een positieve houding. Daarbij wordt kinderen duidelijk gemaakt welke gedrag niet kan en welk gedrag wel. Dat betekent dat gewenst gedrag wordt

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	14 van 33	Versiedatum: 24.08.20

beloond met een compliment, met speciale aandacht. Soms zoekt een kind bewust de grenzen op. We maken afspraken met het kind en maken duidelijk wat de regels zijn binnen de kinderopvang en waar de grens is, als een kind hier tegenaan loopt.

12. Feestdagen en verjaardagen

Aan feestdagen en feestelijke aangelegenheden wordt extra aandacht besteedt d.m.v. aangepaste activiteiten. Bij een verjaardag zorgt 't Kienderbènkske voor de traktatie. Voor een eventuele traktatie tijdens het afscheid raden wij jullie aan om contact op te nemen met de medewerkers van de locatie. Zij kunnen jullie informeren over de werkwijze.

Met verjaardagen van papa, mama, broertje, zusje, opa of oma kunnen we als ouders ons dit doorgeven, samen met de kinderen iets knutselen. Bij verjaardagen en andere speciale gelegenheden van andere familieleden of vrienden wordt dit niet gedaan.

13. Grenzen aangeven/time- out

Als een kind echt onacceptabel gedrag vertoont of normen/grenzen overschrijdt, dan zijn er verschillende mogelijkheden om te handelen. Voorbeelden zijn het aanspreken op het ongewenste gedrag en benoemen van gewenst gedrag, waarschuwen, maar ook het gedrag negeren, het kind afleiden of even uit de conflictsituatie halen om weer tot rust te komen (overigens nooit buiten het zicht van een pedagogisch medewerker).

Hoe precies gehandeld wordt, is afhankelijk van verschillende factoren als leeftijd, ontwikkelingsfase en de ernst van de situatie. Wij passen onze handwijze aan, aan wat het individuele kind op dat moment nodig heeft.

De nadruk van de begeleiding ligt op een positieve consequente verbale en/of non verbale benadering. We hebben het in dit pedagogisch beleid eerder over het geven van een time-out bij jongere kinderen, dan over straffen. Straffen kan bij een jong kind als een afwijzing voelen. Het doel van de pedagogisch medewerkers is dat het kind zich vertrouwd en begrepen voelt. Dat het kind altijd bij de pedagogisch medewerker terecht kan en dat het kind mag zijn wie hij/zij is. Voor het kind geldt dat hij/zij in de gaten krijgt wat de grenzen zijn bij zowel kinderen als bij pedagogisch medewerkers, ongeacht haar/zijn eigenheid te verliezen.

In de uiterste situatie krijgt het kind een time-out. Het kind wordt dan, met het gezicht naar de groep toe, op een time-out plekje gezet. Dat is een plek in de groepsruimte. Voordat het kind op het time-out plekje wordt gezet, legt de pedagogisch medewerker, rustig en in korte zinnen uit waarom het kind een time-out krijgt. De pedagogisch medewerker houdt daarbij de hand van het kind vast en vertelt dit op ooghoogte, zodat er tussen beiden oogcontact is. Ons uitgangspunt is: het aantal minuten is afhankelijk van leeftijd: 2 jaar is ongeveer 2 minuten enz. Is de tijd om dan haalt dezelfde pedagogisch medewerker het kind van het time-out plekje en gaat het kind op haar/ zijn eigen manier het goed maken met het betreffende kind. De pedagogisch medewerker ondersteunt het kind hierin.

14. Kinderen en bijtgedrag

Veel jongere kinderen gaan door een periode van maanden, dat ze bijten. Ze bijten hun mama's en papa's of ze bijten andere kinderen, wat veel zorg en emotionele lading met zich meebrengt. Er is niets slecht of verkeerd aan dit experiment met bijten. Een jong kind doet wat het moet doen om te leren. Jongere kinderen bijten omdat dit voor hen op dat moment de manier is om ons iets duidelijk te maken. Het helpt in het leerproces, als de volwassene reageert met een "Au! Bijt me alsjeblieft niet". Maar beschuldigen, straffen of het kind de les lezen helpt niet. De

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	15 van 33	Versiedatum: 24.08.20

spanningen die jongere kinderen aanzetten om te bijten kunnen komen van dingen die pas gebeurd zijn. De geboorte van een zusje of broertje, de afwezigheid van een ouder, een verhuizing. Boosheid of frustratie, bijvoorbeeld omdat een kind iets nog niet kan of mag, kunnen een rol spelen. Kinderen van 1½ jaar praten vaak nog niet zo goed; door te bijten worden ze toch 'gehoord'. Bijten als vorm van communiceren. Soms verwarren jonge kinderen bijten met knuffelen en is het hun uiting van genegenheid. De groep kan van invloed zijn. Een kind vindt het te druk of is bang en bijt dan letterlijk van zich af. Ook het samen spelen en speelgoed delen kan nog moeilijk zijn. Daarnaast kan de reactie op het bijten interessant zijn voor een kind: zij/hij voelt wel dat het niet mag. Het feit dat een kind gevoelens heeft, die in de vorm van bijten worden uitgedrukt is niet de bedoeling van het kind, het is een uitdaging voor de pedagogisch medewerkers om te onderzoeken wat het kind duidelijk wil maken en daarin de nodige ondersteuning te geven aan het kind dat bijt, maar ook aan het kind dat gebeten wordt. Binnen 't Kienderbènkske zijn richtlijnen beschreven t.a.v. omgaan met bijtgedrag. Deze zijn op te vragen bij de pedagogisch medewerkers.

15. Kinderen en seksuele ontwikkeling

We besteden aandacht aan het bewust worden van het eigen lichaam van kinderen door middel van het benoemen van de lichaamsdelen, het lezen van boekjes en het zingen van liedjes. Dit altijd afgestemd op de leeftijd en de fase waarin het kind zich bevindt. De pedagogisch medewerker ondersteunt de kennis van het eigen lichaam door woorden te geven aan de geslachtsdelen en aan de gevoelens die ze bij de kinderen ziet. We benoemen het verschil tussen jongens en meisjes wanneer we merken dat kinderen daar aandacht voor hebben. We geven antwoord op vragen van kinderen en benoemen wat kinderen samen doen. We helpen kinderen met het stellen van grenzen aan elkaar. We bieden ruimte maar ook grenzen voor seksueel getint gedrag. We bespreken wat 'fijn' is en 'niet-fijn' en dat kinderen rekening moeten houden met wat andere kinderen willen. Om de seksuele ontwikkeling van kinderen goed te kunnen begeleiden is het belangrijk om de normale ontwikkelingsfasen en uitingsvormen van kinderen hierin te weten. Pedagogisch medewerkers kennen deze ontwikkeling en begeleiden kinderen hierin. Binnen 't Kienderbènkske is een uitgebreide visie beschreven t.a.v. de begeleiding van de seksuele ontwikkeling. Deze is opvraagbaar bij de pedagogisch medewerkers. Daarnaast is seksueel grensoverschrijdend gedrag onderdeel van het 'Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag'. Dit protocol wordt gevolgd indien seksueel gedrag grensoverschrijdend is en is te vinden op onze website.

16. Aanbod spel/ ontwikkelingsmaterialen

Bij het aanbod aan spelmaterialen, bij de inrichting en activiteiten letten we op variatie, waarbij aan alle verschillende ontwikkelingsgebieden aandacht wordt besteed. Zo zorgen we ervoor dat elk kind ervaringen opdoet binnen alle ontwikkelingsaspecten. Het gaat ons in het spel vooral om het proces van ontdekken en ervaren. We bouwen voort op waar het kind in zijn ontwikkeling aan toe is. We geven het de ruimte en bieden de mogelijkheid om net een stapje verder te komen.

- sociaal-emotionele ontwikkeling; het ontwikkelen van emoties, het zelfbeeld en het temperament van het kind. De sociale ontwikkeling omvat het krijgen van begrip voor andere mensen en het ontwikkelen van positief gedrag en vaardigheden ten opzichte van de medemens. Het kind leert om de gevoelens van zichzelf en anderen te begrijpen en om daar goed mee om te gaan; kiekeboe spelletjes, in de spiegel kijken, rollenspellen, alleen of samen kunnen spelen;
- lichamelijke ontwikkeling (grote en fijne motoriek) en zintuiglijke ontwikkeling (voelen, ruiken, proeven, horen, zien) voorbeelden grote motoriek: lopen, rennen, klimmen, een bal gooien, voetballen, bewegingsspel, dans, buiten spelen. Voorbeelden fijne motoriek: een toren bouwen, een potlood gebruiken, een puzzel maken, knutselen. Voorbeelden zintuiglijke ontwikkeling: geluiden ontdekken, proeven hoe iets smaakt, verschil voelen tussen klei en zand;

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	16 van 33	Versiedatum: 24.08.20

- cognitieve ontwikkeling (waarnemen, denken, probleem oplossen): begrippen als hoog- laag, klein- groot, boven- onder, ontdekken van verhoudingen bijv. dat je moet bukken als je onder de tafel door wilt lopen, vorm, kleur, puzzelen, gezelschapsspel;
- taal-/ spraakontwikkeling: verwoorden wat je doet en wat je ziet, vertellen, maar ook samen zingen, rijmen, dichten en luisterspelletjes, verbaal en non-verbaal;
- ontwikkeling van creativiteit en fantasie: fantatiespel en verkleeden, poppen en poppenkast, expressie met verschillende materialen (ook kosteloos en natuurlijk materiaal), tekenen, schilderen, kleien. We vinden het belangrijk dat er "open" materiaal aanwezig is, dat veel mogelijkheden biedt voor exploratie, spel, creativiteit en expressie. Als voorbeeld geven we in plaats van een kleurplaat een leeg vel papier. Andere voorbeelden zijn huis- tuin- en keukenspullen, kosteloos materiaal, expressie-materiaal, natuurlijke materialen (bladeren, takjes) , zand, water, klei, maar ook niet voorgeprogrammeerd constructiemateriaal als blokken.

17. Voorleesbeleid

Lezen heeft een belangrijke functie in de verschillende stadia van de ontwikkeling van ieder kind. Lezen stimuleert niet alleen de spraak- en taalontwikkeling maar stimuleert tevens de fantasie, de rekenvaardigheden en ook de sociaal-emotionele vaardigheden door middel van de verborgen boodschappen, die in veel boeken zitten verwerkt.

Het voorlezen van prentenboeken is belangrijk voor de taalontwikkeling van kinderen: ze leren nieuwe woorden, ze leren goed luisteren en ze leren praten over het boek. Door prentenboeken interactief voor te lezen, kunnen kinderen een aantal belangrijke principes voor het begrijpend lezen aanleren.

Ze leren bijvoorbeeld hun voorkennis te activeren (wat weten ze zelf al over het onderwerp?) en hun ontluikende geletterdheid (beginnend lezen) wordt geactiveerd (waaronder verhaalbegrip). Centraal bij het interactief voorlezen staat steeds het stimuleren van de eigen (talige) inbreng van de kinderen. De inhoud van een prentenboek kan de ervaringswereld van kinderen vergroten of oplossingen bieden voor problemen waardoor kinderen meer grip krijgen op de wereld om hen heen. De inhoud kan het kind ook laten zien dat hij/ zij niet de enige is die iets moeilijk vindt, iets niet kan of iets niet durft. Prentenboeken kunnen laten zien hoe een sociale situatie in elkaar zit. Het kind kan ontdekken wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen zichzelf en de hoofdpersoon, zowel qua karakter als sociaal gedrag. Prentenboeken kunnen bruikbare oefensituaties bieden en daarnaast leerzame elementen bevatten die de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen positief kunnen ondersteunen.

Om voorlezen binnen onze locaties, maar ook thuis te stimuleren, hebben we een nauwe samenwerking met de bibliotheek (Biblioplus). We nemen deel aan verschillende voorleesbevorderingsprojecten. Ook maken we gebruik van bijvoorbeeld Boekenpretkisten en hebben we de mogelijkheid om voor te lezen met de Kamashibai (een vertelkastje). Daarnaast hebben onze locaties een leeshoek met een uitgebreide boekencollectie waaronder een collectie van Boekstart.

Om het voorlezen thuis te stimuleren zijn er voor ouders en hun kind(eren) Verteltassen ontwikkeld. Een aantal prentenboeken vormen de basis van de Verteltas. Deze boeken zijn samengesteld rondom een bepaalde thema. Daarnaast vind je in de Verteltas materialen die te gebruiken zijn bij het boek en bij het praten over het onderwerp. De Verteltassen zijn er in de volgende thema's: Ziek zijn, Alle talen, Geboorte, Eerste woordjes, Echtscheiding, Naar de basisschool, Emoties, Naar de tandarts, Verhuizen, Zindelijkheid, Kleuren, Tellen, Anders zijn, Bang zijn/Angst en Overlijden. Ouders kunnen deze Verteltassen via de locaties lenen om thuis te gebruiken.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènske		
	Pagina:	17 van 33	Versiedatum: 24.08.20

18. Aanvullingen KDV

18.1. Wenbeleid

Voor kinderen en ouders betekent de stap naar de kinderopvang dat zij gaan wennen aan een nieuwe situatie. Voor kinderen is het vaak de eerste stap buiten de vertrouwde wereld van ouders en familie. Het is daarom belangrijk dat de wenperiode een soepele overgang kan zijn van thuis naar de opvang. Dit is een proces dat stap voor stap gaat. We nemen daarvoor de tijd en ieder kind kan in zijn/haar eigen tempo en naar eigen behoefte wennen.

Wanneer jullie bericht hebben gekregen dat jullie kind kan komen, worden jullie uitgenodigd voor een intakegesprek. Dit vindt plaats op de desbetreffende locatie op een rustig moment binnen het dagprogramma. De pedagogisch medewerker vertelt jullie in dit gesprek alles over het reilen en zeilen binnen het kinderdagverblijf. Hoe ziet een dag op het kinderdagverblijf er uit en wat zijn de gewoontes en regels. Daarnaast vertellen jullie in het gesprek over jullie kind met zijn/haar gewoontes of bijzonderheden. Ook zal de pedagogisch medewerker vragen naar de verwachtingen en wensen die jullie als ouders hebben. We proberen op het kinderdagverblijf hier zo veel mogelijk bij aan te sluiten. Indien dit niet mogelijk is, bekijken we samen met jullie hoe we dit vorm kunnen geven in het belang van jullie kind. In het intakegesprek maken jullie samen met de pedagogisch medewerker afspraken over hoe jullie kind komt wennen. Wennen begint op de eerste plaatsingsdatum. Aan het einde van het intakegesprek spreken jullie samen met de pedagogisch medewerker een tijd af waarop jullie de eerste dag zullen komen.

Op de eerste dag, de plaatsingsdatum, komen jullie met jullie kind naar het kinderdagverblijf. Samen kunnen jullie dan rustig rondkijken en op ontdekking gaan. Het is ook mogelijk om onder het genot van een kopje koffie van gedachte te wisselen met de pedagogisch medewerker(s) of met andere ouders. De pedagogisch medewerker waarmee jullie het intakegesprek hebben gehad, zal in ieder geval op deze dag aanwezig zijn om jullie te ontvangen en geeft jullie persoonlijke aandacht. Afhankelijk van hoe het gaat, nemen jullie op een bepaald moment afscheid van jullie kind. Bij het afscheid nemen is het belangrijk dat dit moment duidelijk is. De pedagogisch medewerker neemt jullie kind over en zal jullie samen met hem/ haar uitzwaaien. Het moment van afscheid kan soms moeilijk zijn. De pedagogisch medewerker probeert dan te ontdekken waar jullie kind op dat moment behoefte aan heeft. Dit kan bijvoorbeeld zijn: een boekje lezen, spelletje doen, zijn/ haar knuffeltje van thuis te geven of jullie kind even te laten in nabijheid van de pedagogisch medewerker.

Als jullie het prettig vinden mogen jullie op ieder moment van de dag contact met ons opnemen, om te vragen hoe het gaat. Op de kinderdagverblijven hebben we familiefotoboeken liggen. Kinderen voelen zich veiliger als ze iets op het kinderdagverblijf herkennen van de thuissituatie en kunnen dit ervaren door in het boek te kijken. De familieboeken worden op verschillende manieren aan de kinderen aangeboden. Zo kunnen ze deze zelf pakken en bekijken. Het kind kan ook samen met de pedagogisch medewerker in het boek kijken en vertellen over thuis.

Als jullie je kind weer komen halen, vertelt de pedagogisch medewerker over hoe de dag is verlopen en is er ruimte voor persoonlijke aandacht voor jullie en jullie kind. Bij kinderen tot 1 jaar wordt het verloop van de dag ook uitgebreid beschreven in een schriftje. Het uitgangspunt bij het wennen binnen het kinderdagverblijf is dat jullie jullie kind met een gerust hart brengen en halen. Immers zullen jullie je gevoel van vertrouwen overbrengen op jullie eigen kind en dat heeft een positieve invloed op het wennen en het welbevinden van jullie kind op het kinderdagverblijf.

18.2. Inrichting van de omgeving

De groepsruimten zijn geschilderd in een neutrale kleur. De kleuren zitten in het speelgoed, het meubilair, een kleurrijke praatplaat en de gekleurde knutselwerkjes aan de knutselmuur. Veel verschillende kleuren op veel verschillende plekken kan bij kinderen voor te veel prikkels zorgen. Door de basiskleur rustig te houden kan een kind

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	18 van 33	Versiedatum: 24.08.20

zich veel beter concentreren op waarmee hij bezig is. Een schildering op het raam kan er gezellig uit zien en heeft meestal betrekking hebben op een thema. Het kan echter ook onrustig overkomen. Bovendien laat het minder licht door. Daglicht is immers het beste (natuurlijk licht) en naar buiten kijken is een leuke activiteit. De kinderen zien de seizoenen, zien mensen voorbij lopen. We zijn dus terughoudend in raamdecoratie en zorgen ervoor dat knutselwerkjes, raamschilderingen of raamversieringen zich beperken tot één raam en muur of beperkt worden aangebracht.

Op het kinderdagverblijf in Siebengewald is 1 poortje aanwezig tussen het kinderdagverblijf en de gemeenschapsruimte van de school. Deze is gesloten tenzij kinderen naar de WC gaan of indien de kinderen gebruik kunnen maken van de gemeenschapsruimte van school.

Omdat op het kinderdagverblijf in Siebengewald, Afferden en Well één grote groepsruimte is waar zowel de baby's als de peuters verblijven, is binnen deze ruimtes een apart "babyhoekje" gecreëerd. Een baby voelt zich eerder veiliger en geborgen in een afgeschermd hoek.

18.3. Stamgroep

Op het kinderdagverblijf in Well hebben wij twee aparte groepsruimtes (Kasteellaan en Papenbeek) waar in totaal 32 kinderen opgevangen kunnen worden. Elke groepsruimte is geschikt voor maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0 t/m 4 jaar. Op het kinderdagverblijf in Well geven we het kind de ruimte om ook buiten de eigen groepsruimte ervaringen op te doen. De kinderen kunnen daar ook gaan spelen in de andere groepsruimte.

Op het kinderdagverblijf in Siebengewald en Afferden is er één groepsruimte waarin 16 kinderen opgevangen kunnen worden.

Alle kinderdagverblijven hebben minimaal twee slaapkamers tot hun beschikking. Daardoor zijn er voldoende slaapplekken voor kinderen die slapen.

18.4. Samenvoegen en/of verlaten van de stamgroep door open deuren beleid

In sommige situaties kan er voor gekozen worden om stamgroepen binnen de eigen locatie samen te voegen. Door het samenvoegen van groepjes kinderen is er meer keus voor kinderen om samen te spelen met andere kinderen. Zo ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd, aan kinderen met dezelfde interesse of wandelen met een groepje kinderen. Doordat alle groepen gedurende de dag met een zelfde dagprogramma werken, is de structuur en werkwijze op een (samengevoegde) groep min of meer gelijk. De continuïteit voor de kinderen is daarmee gewaarborgd. Pedagogisch medewerkers van andere groepen zijn bekende en vertrouwde personen voor de kinderen, omdat op diverse momenten gedurende de week bewust gekozen wordt voor een open deuren beleid.

Als kinderen buiten de eigen groepsruimte gaan spelen en op ontdekking gaan, zorgen we ervoor dat de pedagogisch medewerkers van de andere groep het kind kennen en dat het kind de pedagogisch medewerker kent/ leert kennen. Dit kan door regelmatige samenwerking, overleg en samen georganiseerde activiteiten. Het kind leert als vanzelf en in zijn spel de andere kinderen en pedagogisch medewerkers kennen als het buiten de groepsruimte gaat verkennen of activiteiten in een andere groepsruimte gaat ondernemen. We zorgen hierbij wel voor een bepaalde structuur, herkenbaar voor het kind, zodat het kind weet waar het aan toe is. Dit doen we bijvoorbeeld door het "op ontdekking gaan" op bepaalde tijden van de dag mogelijk te maken. Tijdens momenten van verschonen, eten en rustmomenten zullen de kinderen in hun eigen groepsruimte aanwezig zijn.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	19 van 33	Versiedatum: 24.08.20

Daarnaast kan het voorkomen dat kinderen vanuit de BSO opgevangen worden op het kinderdagverblijf. Is de opvang voor de hele dag, dan kan er gebruik gemaakt worden van materiaal vanuit de BSO. Betreft het voorschoolse opvang dan maken de kinderen gebruik met het op dat moment aanwezige materiaal.

Het gebouw van het kinderdagverblijf in Afferden en Siebengewald is zodanig ingericht dat kinderen van verschillende groepen en van verschillende leeftijden elkaar kunnen ontmoeten, dit zijn de kinderen van de ontwikkelingsgerichte opvang en buitenschoolse opvang. Dit kan zijn in de hal of gang of in de eigen of aangrenzende groepsruimte. Maar er kunnen ook specifieke activiteiten georganiseerd worden in een andere ruimte dan de eigen groepsruimte. De talenten van de pedagogisch medewerkers kunnen daarbij worden ingezet. Ook tijdens het buitenspelen op het gezamenlijke buitenterrein kunnen kinderen samen activiteiten ondernemen met kinderen uit andere groepen. Op deze manieren worden kinderen uitgenodigd om hun horizon te verbreden en soms letterlijk een stapje verder te zetten in de beschikbare ruimte en in hun ontwikkeling.

Door het open deuren beleid wordt kinderen meer mogelijkheid geboden om andere vriendjes of broertjes/ zusjes uit een andere groep te ontmoeten en ander speelgoed te ontdekken. Dit kan zijn in het vrij spel van de kinderen, maar er worden ook activiteiten aangeboden die kinderen extra uitdaging bieden. Zo kunnen bijv. de oudste baby's (dreumesen) aansluiten bij activiteiten voor peuters of worden thema-gerichte activiteiten georganiseerd.

Samengevat is het doel van het open deuren beleid:

- uitbreiding van speelruimte, spelaanbod en leefruimte;
- uitbreiding van onderlinge contacten tussen de kinderen;
- profiteren van talenten van pedagogisch medewerkers;
- vertrouwdsheid met het hele kindercentrum.

Gedurende de activiteiten buiten de eigen groep houden de pedagogisch medewerkers in de gaten of ieder individueel kind zich prettig voelt bij de situatie. Soms moet een kind nog wennen aan de situatie. Daar waar nodig wordt extra aandacht of begeleiding geboden of gaan kinderen gewoon weer terug naar hun eigen groep.

Wanneer kinderen bij activiteiten de stamgroepen verlaten wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.

18.5. Beroepskracht medewerker kind ratio (BKR)

De [BKR](#) is wettelijk bepaald en geeft aan hoeveel pedagogisch medewerkers er ingezet dienen te worden bij een bepaald aantal kinderen van een bepaalde leeftijd. Afhankelijk van het aantal kinderen en pedagogisch medewerkers zijn de uitgangspunten voor het rooster:

- indien er 1 pedagogisch medewerker aanwezig moet zijn, is deze aanwezig van 7:30-18:30 uur of er worden 2 pedagogisch medewerkers ingepland die er elkaar afwisselen;
- indien er 2 pedagogisch medewerkers aanwezig moeten zijn; 1 pedagogisch medewerker van 7:30-17:30 uur en de tweede pedagogisch medewerker van 8:30-18:30 uur;
- indien er 3 pedagogisch medewerkers aanwezig moeten zijn; 1 pedagogisch medewerker van 7:30-17:30 uur en 1 pedagogisch medewerker van 8:30-18:30 uur en 1 pedagogisch medewerker van 9:00-17:00 uur;
- Indien kinderen gebruik maken van verlengde opvang vanaf 7:00 uur zal de 1e medewerker om 7:00 uur beginnen. De overige begin- en eindtijden blijven hetzelfde als bovenstaand omschreven.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	20 van 33	Versiedatum: 24.08.20

Indien kinderen gebruik maken van verlengde opvang vanaf 6:30 uur, worden de werktijden hierop als volgt aangepast:

- indien er 1 pedagogisch medewerker aanwezig moet zijn, is deze aanwezig van 6:30-18:30 of er worden 2 medewerkers ingepland die elkaar aflossen. Op een aantal locaties wordt de verlengde opvang verzorgd door een medewerker van de Vso (Voorschoolse opvang) die vanaf 6:30 aanwezig is. Vanaf 7:30 is de KDV medewerker dan aanwezig;
- indien er 2 pedagogisch medewerkers aanwezig moeten zijn; 1 pedagogisch medewerker van 6:30-17:30 uur en de tweede pedagogisch medewerker van 8:00-18:30 uur;
- indien er 3 pedagogisch medewerkers aanwezig moeten zijn; 1 pedagogisch medewerker van 6:30-17:30 uur en 1 pedagogisch medewerker van 8:00-18:30 uur en 1 pedagogisch medewerker van 9:00-17:00 uur

Volgens wetgeving is het toegestaan dat er minder pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig mogen zijn gedurende 3 uur per dag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat niet ieder kind om 7:30 uur wordt gebracht of tot 18:30 uur blijft.

Samenvattend kan er dus ten aanzien van het afwijken van de BKR gezegd worden dat het in de onderstaande gevallen kan voorkomen dat er afgeweken wordt van de BKR. Het maximum van 3 uur wordt echter zelden bereikt en niet overgeschreden.

KDV Well

Maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag:

- Tussen 7:30 en 9:00 komen kinderen druppelsgewijs binnen. Tussen 8:00 en 8:30 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker er nog niet is.
Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.
- Tussen 13:00 en 14:30; tussen de middag kan er onderbezetting zijn doordat medewerkers om beurten gaan pauzeren. Vaak liggen er dan een aantal kinderen in bed.

KDV Afferden

Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag:

- Tussen 7:30 en 9:00 komen kinderen druppelsgewijs binnen. Tussen 8:00 en 8:30 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker er nog niet is.
Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.
- Tussen 13:00 en 14:30; tussen de middag kan er onderbezetting zijn doordat medewerkers om beurten gaan pauzeren. Vaak liggen er dan een aantal kinderen in bed.

KDV Siebengewald

Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag:

- Tussen 7:30 en 9:00 komen kinderen druppelsgewijs binnen. Tussen 8:00 en 8:30 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker er nog niet is.
Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.
- Tussen 13:00 en 14:30; tussen de middag kan er onderbezetting zijn doordat medewerkers om beurten gaan pauzeren. Vaak liggen er dan een aantal kinderen in bed.

Pedagogisch medewerkers kunnen te allen tijde bij het management aangeven dat, indien er volgens rooster een 2e of 3e dient te worden ingezet, deze eerder wordt ingezet dan bovenstaande uitgangspunten. Bijvoorbeeld om 8:00 in plaats van 8:30.

Middels foto-roostering op de locatie wordt inzichtelijk gemaakt wie er welke dag van de week werkt.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	21 van 33	Versiedatum: 24.08.20

18.6. Stagiaires

Binnen de kinderdagverblijven van 't Kienderbènkske wordt gebruik gemaakt van stagiaires die minimaal een half jaar stgelopen (continuïteit) en een opleiding gericht op de kinderopvang volgen. De opvanglocaties van 't Kienderbènkske zijn erkende leerbedrijven. Dit houdt in dat wij aan alle eisen voldoen die gesteld worden door de verschillende opleidingen. We bieden stagiaires de gelegenheid te werken binnen een reële arbeidssituatie. De stagiaire kan binnen onze opvanglocaties de einddoelen van de stage realiseren. Stagiaires krijgen tijdens hun stageperiode een stagebegeleider toegewezen. Dit is een pedagogisch medewerker in de groep waar de stagiaire stage gaat lopen. De begeleiding van stagiaires omvat vooral het geven van feedback, beantwoorden van vragen en het beoordelen van opdrachten. Dit gebeurt tijdens het werken op de groep en tijdens stagegesprekken.

Stagiaires worden boventallig ingezet. Uitzondering hierop is het incidenteel vervangen in geval van ziekte of bij vrije dagen van de vaste pedagogisch medewerkers. De stagiaire wordt in deze gevallen uitsluitend ingezet op de eigen stagelocatie.

De taken van een stagiaire bestaan voornamelijk uit het ondersteunen bij;

- De begeleiding van kinderen tijdens hun spel en activiteiten;
- huishoudelijke taken zoals het schoonhouden van de ruimte, meubilair en materialen;
- verzorgende taken zoals het verschonen van luiers en kinderen helpen bij hun toiletbezoek;
- het naar bed brengen en uit bed halen van kinderen
- het voorbereiden en geven van (fles) voeding.

In eerste instantie gebeurt dit altijd onder toezicht van een vaste pedagogisch medewerker. Op het moment dat de begeleidende pedagogisch medewerker en de stagebegeleider vanuit de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden, mag een stagiaire (niveau 3 of 4) deze taken zelfstandig uitvoeren. Uiteraard blijft er altijd een pedagogisch medewerker in de buurt.

In schooljaar 2020-2021 zullen er geen stagiaires worden ingezet.

18.7. Dagindeling

- tussen 7:30-9:00 uur (bij verlengde opvang vanaf 6:30); de kinderen komen binnen met de ouder(s)/ verzorger(s). Ze worden welkom geheten door de pedagogisch medewerker(s). Ouders hebben de mogelijkheid om te vertellen hoe het met hun kind gaat.
- 9:00-9:30 uur; de kinderen kunnen binnen/buiten spelen;
- 9:30-10:00 uur; gezamenlijk eten (bijvoorbeeld fruit) en drinken (bijvoorbeeld, thee, water of fruitwater). Tevens kan het pictogrammenbord worden doorgenomen. Er worden liedjes gezongen of boekjes voorgelezen of aandacht besteed aan een bepaalde thema;
- 10:00-10:30 uur; een vast moment om te plassen/verschonen;
- 10:30-11:15 uur; een (gezamenlijke) activiteit, binnen/buiten. Dit hangt af van de weersomstandigheden en wat de kinderen willen;
- 11:15-12:00 uur; brood eten, voor de richtlijnen t.a.v. de voeding maken wij gebruik van de informatie van het voedingscentrum. Belangrijk vinden we dat kinderen gevarieerd eten. Hiermee bedoelen we bijvoorbeeld dat als een kind meerdere boterhammen eet, dat het beleg varieert (zoet/hartig). De kinderen mogen zelf kiezen of ze met een vorkje willen eten. Er wordt met de kinderen, die dit willen, geoefend om het brood zelf te smeren;

Documentcode en -naam:

Pedagogisch beleid 't Kienderbènske

Pagina:

22 van 33

Versiedatum:

24.08.20

- 12:00-12:30; verschonen/ plassen en slapen voor de kinderen die dit nodig hebben. Dit wordt in overleg met de ouders gedaan. Enkele regeltjes die wij hebben m.b.t. slapen op het kinderdagverblijf:
  - wij fixeren (vastleggen) kinderen niet;
  - kinderen slapen in een slaapzak;
  - ouders tekenen o.a. voor inbakeren, slapen op de buik, slapen onder een dekentje of zonder slaapzak;
- 12:30-14:30 uur; indien mogelijk pauzes van medewerkers en een (gezamenlijke) activiteit, binnen/ buiten met de kinderen die niet slapen;
- 14:30-15:00 uur; rond deze tijd worden de kinderen wakker en worden ze uit bed gehaald;
- 15:00-16:00 uur; gezamenlijk eten (bijvoorbeeld groenten of een rijstwafel) en drinken (bijvoorbeeld thee, water of fruitwater). Liedjes zingen of boekjes lezen;
- 16:00-17:00 uur; vast moment om te plassen en verschonen tevens een (gezamenlijke) activiteit, binnen/ buiten;
- 17:00-18:30 uur; rond deze tijd worden de kinderen weer opgehaald door de ouders.

We gaan bij de dagindeling uit van wat de kinderen nodig hebben en wat de kinderen aangeven en wijken daarom soms ook af van voorgenomen programma's of vaste patronen. Het kind staat ook hierin centraal. We proberen aan te sluiten bij de eigen rituelen van het kind voor zover haalbaar. Dit verschilt per kind en ook per leeftijd.

Bij baby's is het noodzakelijk om rekening te houden met de slaaptijden, voedingstijden, voedingsgewoontes en troostrituelen (bijv. eigen knuffel mee bij het slapen) van het kind. Voor de kinderen tot 1 jaar wordt een schriftje bijgehouden waar ouders en pedagogisch medewerkers relevante informatie over de kinderen in noteren. Tevens geven wij de kinderen tot 1 jaar de meegebrachte warme maaltijd. Na 17:00 uur wordt in principe geen meegebracht eten gegeven. Dit doen we omdat het een ophaalmoment is waarbij we een goede overdracht willen naar de ouders toe, maar ook om te stimuleren dat ouders thuis met hun kinderen eten. Dit geldt ook voor het ontbijt 's ochtends. We gaan er vanuit dat kinderen thuis hebben ontbeten als ze bij ons worden gebracht.

18.8. Uitstapjes buiten het dorp

Soms kiezen de pedagogisch medewerkers ervoor om de kinderen een activiteit of uitstapje aan te bieden buiten het dorp waar de opvanglocatie gevestigd is. Hiervoor dienen jullie als ouder schriftelijk toestemming te verlenen middels het "Formulier verlaten locatie". Binnen 't Kienderbènske zijn hierover richtlijnen beschreven. Deze zijn op te vragen bij de pedagogisch medewerkers.

18.9. Naar de basisschool

Als kinderen 4 jaar zijn, gaan zij naar de basisschool. Zij krijgen een diploma vanuit 't Kienderbènske en een boekje 'Hoera, ik ga naar school'. Voor een eventuele traktatie zie paragraaf 'Feestdagen en verjaardagen'. Jullie schrijven jullie kind zelf in op de gewenste basisschool. Daarna worden jullie door hen uitgenodigd voor een kennismaking. Voordat jullie kind naar school gaat, vindt er vanuit het KDV een wemoment plaats. Jullie kind neemt alvast een kijkje in de klas en kan kennismaken met zijn/haar juf en de andere kinderen. Deze mogelijkheid is er wanneer de basisschool zich in het zelfde dorp bevindt als de opvang. Kinderen die ook gebruik van de Oki, zullen vanuit de Oki een kijkje gaan nemen op school.

De kinderen worden automatisch uitgeschreven op de dag dat zij 4 jaar worden. Vanwege instroommomenten op de basisschool kan het voorkomen dat jullie kind later naar de basisschool gaat dan de dag waarop hij/ zij 4 jaar wordt. Indien jullie kind langer gebruik wenst maken van de opvang, horen wij dit graag zodat wij hier rekening mee kunnen

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	23 van 33	Versiedatum: 24.08.20

houden met de planning. Ouders die hun kind(eren) na hun 4e jaar door willen laten stromen naar de Buiten Schoolse Opvang (BSO) van 't Kienderbènkske kunnen dit aanvragen via het ouderportaal.

19. Aanvullingen OKI

19.1. Wenbeleid

Voor kinderen en ouders betekent de stap naar de kinderopvang dat zij gaan wennen aan een nieuwe situatie. Voor kinderen is het vaak de eerste stap buiten de vertrouwde wereld van ouders en familie. Het is daarom belangrijk dat de wenperiode een soepele overgang is van thuis naar de opvang. Dit is een proces dat stap voor stap gaat. We nemen daarvoor de tijd en ieder kind kan in zijn/haar eigen tempo en naar eigen behoefte wennen.

Wanneer jullie bericht hebben gekregen dat jullie kind kan komen, worden jullie uitgenodigd voor een intakegesprek. De pedagogisch medewerker vertelt jullie in dit gesprek alles over het reilen en zeilen binnen de OKI, maar wil tevens informatie over de peuter krijgen. Onderdeel van het intakegesprek is dat jullie samen met jullie peuter in de ruimte rondkijken en op ontdekking gaan.

Mocht het zo zijn dat de peuter het moeilijk heeft de eerste periode, dan worden de ouders gebeld en kan de peuter eerder opgehaald worden. Het is mogelijk dat jullie peuter iets later komt dan de andere kinderen zodat de pedagogisch medewerker voldoende tijd heeft voor deze nieuwe peuter. Na een duidelijk afscheid gaat de ouder weer naar huis. Bij sommige kinderen verloopt het afscheid nemen en het wennen op de OKI zonder problemen en bij andere kinderen zal het langzaam opgebouwd moeten worden. Als de peuter steun heeft aan bijvoorbeeld zijn knuffel mag die worden meegenomen. Later als het kind gewend is op de OKI en zich er veilig voelt kunnen we dit weer afbouwen. Iedere peuter kan in zijn eigen tempo en naar eigen behoefte wennen op de OKI.

Om kinderen vertrouwd te maken op de OKI is het belangrijk dat ze de dag kunnen overzien. Hiervoor gebruiken we dagritme kaarten (pictogrammen). Deze staan op het pictogrammenbord op een duidelijke plaats in de OKI en geven de kinderen een duidelijk overzicht van de structuur van de dag.

19.2. Inrichting van de omgeving

We hebben de groepsruimtes zo ingericht dat het kind zich veilig voelt om zelfstandig en fysiek veilig op ontdekking uit te gaan. Bij de inrichting van een groepsruimte hebben we gekozen om hoekjes en aparte plekken te creëren met verschillende thema's. Voorbeelden hiervan zijn; poppenhoek, knutselhoek, auto-hoek. We maken afspraken over gebruik van de ruimte zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er kan en mag. Daarbij zorgen we ook voor hoeken waar kinderen zich kunnen terugtrekken als ze daar behoefte aan hebben, zoals de lees-hoek. Als kinderen in een grote open ruimte spelen, kunnen ze zich niet goed concentreren. Ze kunnen zich niet afsluiten voor prikkels van buitenaf. Daardoor verdiepen ze zich niet echt in hun spel. Door hoeken te creëren voelen kinderen zich meer afgeschermd en ontstaat er vanzelf een eigen speelplek. We letten er daarnaast op dat de ruimte zo is ingedeeld, dat het kind de nabijheid van de pedagogisch medewerker steeds voelt.

19.3. Stamgroep

Een stamgroep bestaat uit maximaal 16 kinderen welke worden opgevangen door 2 pedagogisch medewerkers. Het aantal pedagogische medewerkers in een groepsruimte wordt bepaald volgens de Wettelijk bepaalde BKR-norm.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	24 van 33	Versiedatum: 24.08.20

19.4. Stagiaires en vrijwilligers

Binnen de OKI's van 't Kienderbènkske wordt gebruik gemaakt van stagiaires die een opleiding, gericht op de kinderopvang, volgen. De opvanglocaties van 't Kienderbènkske zijn erkende leerbedrijven. Dit houdt in dat wij aan alle eisen voldoen die gesteld worden door de verschillende opleidingen. We bieden stagiaires de gelegenheid te werken binnen een leer-werkomgeving. De stagiaire kan binnen onze opvanglocaties de einddoelen van de stage realiseren. Stagiaires krijgen tijdens hun stageperiode een stagebegeleider toegewezen. Dit is een pedagogisch medewerker in de groep waar de stagiaire stage gaat lopen. De begeleiding van stagiaires omvat vooral ondersteuning in werk-leersituaties, het geven van feedback, beantwoorden van vragen en het beoordelen van opdrachten. Dit gebeurt tijdens het werken op de groep en tijdens stagegesprekken.

Naast stagiaires zijn er op enkele OKI locaties vrijwilligers werkzaam. Op vaste dagdelen ondersteunen zij de pedagogisch medewerkers op de groep. De pedagogisch medewerkers van deze groep zijn tevens aanspreekpunt voor de vrijwilliger en geven indien nodig aanwijzingen voor het handelen.

Zowel stagiaires als vrijwilligers voeren ondersteunende taken uit ten behoeve van de groep zoals huishoudelijke taken en assistentie op de groep. Stagiaires en vrijwilligers worden altijd boventallig ingepland.

De taken van een stagiaire en/of vrijwilliger bestaan voornamelijk uit het ondersteunen bij;

- De begeleiding van kinderen tijdens hun spel en activiteiten;
- huishoudelijke taken zoals het schoonhouden van de ruimte, meubilair en materialen;
- verzorgende taken zoals het verschonen van luiers en kinderen helpen bij hun toiletbezoek;
- het voorbereiden en verzorgen van en eetmoment.

In eerste instantie voeren stagiaires deze taken altijd uit onder toezicht van een vaste pedagogisch medewerker. Op het moment dat de begeleidende pedagogisch medewerker en de stagebegeleider vanuit de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden, mag een stagiaire (niveau 3 of 4) deze taken zelfstandig uitvoeren. Uiteraard blijft er altijd een pedagogisch medewerker in de buurt.

Daar waar mogelijk kunnen snuffel / maatschappelijke stagiaires geplaatst worden. Gedurende een korte periode nemen zij een kijkje in het werkveld. Van hen wordt niet verwacht dat ze ondersteunen bij werkzaamheden van de pedagogisch medewerkers. De stage is bedoeld om een indruk te krijgen van het werken in de kinderopvang.

In schooljaar 2020-2021 zullen er geen stagiaires worden ingezet.

19.5. Groepssamenstelling

De OKI's hebben 1 groepsruimte waar maximaal 16 kinderen opgevangen kunnen worden. Buiten de OKI-tijden worden deze ruimtes (met uitzondering van Bergen en Wellerlooi) gebruikt voor de BSO.

Het gebouw van de OKI in Afferden, Siebengewald, Wellerlooi en Bergen is zodanig ingericht dat kinderen van verschillende groepen en verschillende leeftijden elkaar kunnen ontmoeten, dit zijn de kinderen van het kinderdagverblijf en de basisschool, indien aanwezig. Deze ontmoetingen kunnen in de eigen groepsruimte zijn of er worden (specifieke) activiteiten georganiseerd in een andere ruimte dan de eigen groepsruimte. De talenten van de pedagogisch medewerkers kunnen daarbij worden ingezet. Ook tijdens het buitenspelen op het gezamenlijke buitenterrein kunnen kinderen samen activiteiten ondernemen met kinderen uit andere groepen. Op deze manieren worden kinderen uitgenodigd om hun horizon te verbreden en soms letterlijk een stapje verder te zetten in de beschikbare ruimte en in hun ontwikkeling.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	25 van 33	Versiedatum: 24.08.20

Door het open deuren beleid wordt kinderen meer mogelijkheid geboden om kinderen uit een andere groep te ontmoeten en ander speelgoed te ontdekken. Dit kan zijn in het vrij spel van de kinderen, maar er worden ook activiteiten aangeboden die kinderen extra uitdaging bieden.

19.6. Dagindeling

Op de OKI's wordt gewerkt aan de hand van een vaste dag(deel)indeling die de volgende opbouw kent;

- ontvangst; de kinderen komen binnen met de ouder(s)/ verzorger(s). Ze worden welkom geheten door de pedagogisch medewerker(s) en er is tijd om nog even gezamenlijk te spelen of te vertellen hoe het met hun kind gaat, waarna de ouders afscheid nemen;
- vrij spel (mogelijkheid om in klein groepje of individueel activiteit aan te bieden) en aansluitend gezamenlijk opruimen om te komen tot een kringmoment;
- kringmoment (activiteiten als voorlezen, kringspelletjes, kringgesprek aan de hand van thema);
- fruit eten en drinken;
- vrij spel (bij voorkeur buiten spelen / bewegen) aansluitend opruimen om te komen tot afsluiting;
- afsluiting (doornemen van de ochtend/middag, kringgesprek, liedjes zingen...);
- ontvangst ouders en afscheid.

Bijzondere gelegenheden als een verjaardag of afscheid wordt op de OKI gevierd tijdens het kringmoment of de afsluiting.

19.7. VVE

Op de OKI's wordt gewerkt aan de hand van een (landelijk erkend) VVE-programma. VVE staat voor Voor- en Vroegschoolse Educatie. VVE is gericht op het stimuleren van kinderen in hun gehele ontwikkeling vanaf hun 2e levensjaar tot het 2e leerjaar van het basisonderwijs. Taal- en spelstimulering speelt hierbij een belangrijke rol.

De OKI's in Bergen en Siebengewald zijn specifieke VVE-locaties vanwege het (hogere) aantal geïndiceerde VVE-peuters. De keuze van de methodes op deze OKI's is in samenspraak met de betreffende basisschool gekozen. Op deze manier wordt vorm gegeven aan een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn en wordt de overgang naar de basisschool verkleind. De pedagogisch medewerkers hebben een erkende VVE scholing gevolgd en zijn gecertificeerd. Ook beschikken alle pedagogisch medewerkers over een 3F taalniveau mondeling en begrijpend lezen.

In Bergen, Well, Wellerlooi en Afferden wordt gewerkt met de methode Startblokken. Spelactiviteiten a.d.h.v. thema's vormen het hart van Startblokken. Peuters spelen om te experimenteren, te onderzoeken, te maken, te ervaren wat het is om samen te zijn, te praten en te denken met elkaar. Door rijk spel wordt een brede ontwikkeling gestimuleerd: taalontwikkeling, motorische ontwikkeling, cognitieve/ (ontluikend) reken ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers geven bewust sturing aan deze ontwikkelingsprocessen door oriënteren, demonstreren, verbreden, verdiepen en verrijken van het spel. Het programma voorziet in 'bouwstenen' die de pedagogisch medewerkers helpen om activiteiten met en voor de peuters te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een samenhangend en gevarieerd aanbod en zij doen intensief mee aan de ontwikkeling en verdieping van de spelactiviteiten van de kinderen, waarbij altijd wordt aangesloten aan de alledaagse belevingswereld van het kind.

In Siebengewald wordt gewerkt met de methode "Piramide". Met deze methode wordt de ontwikkeling van peuters gestimuleerd op alle gebieden middels een speelse en thematische manier. De methode heeft speciale aandacht voor de peuters die extra steun of extra uitdaging nodig hebben met betrekking tot de ontwikkeling. In een combinatie van

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	26 van 33	Versiedatum: 24.08.20

enerzijds zelfstandig spelen, leren en ontdekken in een interessante speel-, leeromgeving en anderzijds activiteiten op initiatief van een pedagogisch medewerker (voorlezen, muziek maken, samen ontdekken...) worden peuters gestimuleerd in hun ontwikkeling. Daarnaast is er voor peuters die extra uitdaging nodig hebben verdiepend materiaal ontwikkeld. Projecten worden ieder jaar herhaald, verder verdiept en verbreed, zodat begrippen beter eigen gemaakt kunnen worden. In Siebengewald worden naast de Piramide-methode, eveneens elementen van de Startblokken-methode toegepast bijvoorbeeld door aan te sluiten op de actuele ontwikkelingsmogelijkheden en belangstelling van de peuters.

Omdat de ontwikkelingsmogelijkheden en interesses per situatie en peuter verschillen, wordt er thematisch gewerkt met een halfopen planning. Op deze manier is er ruimte voor de eigen inbreng van kinderen. Voorafgaand aan iedere themaperiode wordt er een themaplanner gemaakt die het (activiteiten) aanbod beschrijft op de gebieden 'spel', 'taal', 'motoriek', 'sociaal emotioneel', 'rekenen / cognitieve ontwikkeling'. We bieden activiteiten aan in de grote en kleine kring, dus activiteiten voor de hele groep en activiteiten in kleine groepjes, bijvoorbeeld kinderen van dezelfde leeftijd bij elkaar of op basis van het extra (VVE) aanbod dat ze nodig hebben. Tijdens het voorbereiden van een themaperiode is er extra aandacht voor de inrichting van de groepsruimte en welke extra ontwikkelingsmaterialen er nodig zijn om de speel- leeromgeving zo rijk mogelijk te maken. Er is vast basismateriaal en aanvullend materiaal passend bij het thema, bijvoorbeeld spelmaterialen en boekjes. We gebruiken woordkaarten, een foto van een voorwerp of onderwerp en labels dat met het woord of het begrip. Waar mogelijk trekken we het thema door naar buiten, in de inrichting en het aanbod van activiteiten. Er kan gebruik gemaakt worden van een verteltafel om het thema of een verhaal uit een prentenboek uit te beelden. Kinderen kunnen vervolgens met de materialen op de verteltafel spelen.

Alle kinderen die de OKI bezoeken nemen (automatisch) deel aan het VVE-programma. Daarnaast kan het zijn dat een kind een VVE-indicatie krijgt waardoor het de mogelijkheid krijgt om extra deel te nemen aan het VVE-programma door de OKI meerdere dagdelen te bezoeken. Deze indicatie wordt gegeven door de arts van het consultatiebureau en is afhankelijk van een aantal factoren (o.a. taalontwikkeling).

19.7.1. VVE samen met ouders

Betrokkenheid van ouders thuis levert een grote bijdrage aan de ontwikkeling van het kind. Het vergroot ontwikkelingsmogelijkheden en onderwijskansen van kinderen. Binnen het werken met VVE is de samenwerking tussen de ouder en de OKI daarom onmisbaar. Ouders en medewerkers zijn partners in de opvoeding. Beiden willen dat het kind zich optimaal ontwikkelt en zoveel mogelijk kansen krijgt, zowel wat betreft schoolsucces als later in de maatschappij. Ze richten zich beide op het belang van het kind, ieder vanuit een andere positie, ieder vanuit zijn eigen mogelijkheden, kennis en vaardigheden. Onderzoek wijst uit dat opvoedingsgedrag van ouders en de omgeving van het gezin bepalend zijn voor de ontwikkeling van kinderen. Daarom richten wij ons actief op het ondersteunen en stimuleren van ouders in hun rol als opvoeder. Opvoeders die hun kind steunen, sturen en stimuleren bij diens ontwikkeling.

Belangrijke elementen in de omgang met het kind zijn:

- Steunen, stimuleren en sturen (warmte, respect, leidinggeven, grenzen stellen, aanmoedigen);
- Een verdiepende communicatie (b.v. doorvragen);
- Verwachtingen hebben van het leren van het kind (het kind volgen, ondersteunen, rekening houdend met mogelijkheden);
- Een rijke leef- en leeromgeving bieden (praten over dagelijkse dingen, zingen, voorlezen).

We betrekken ouders bij het programma door ze onder andere in een themabrief suggesties te doen voor thematische thuisopdrachten en activiteiten. De kracht zit voor het kind dan in de herhaling en de koppeling van de activiteiten aan

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	27 van 33	Versiedatum: 24.08.20

wat er op de OKI gebeurd. Op deze manier weten ouders waar hun kind op de OKI mee bezig is. Ze kunnen er gericht naar vragen en over praten. Daarnaast biedt het uiteraard extra handvatten om thuis concreet en op een leuke manier, soms in eigen taal, bezig te zijn met de ontwikkeling van het kind. Voor ouders en kinderen is de herkenbaarheid daarbij van belang: de kinderen herkennen thuis wat zij op de OKI doen, ouders zien op de OKI terug waar zij thuis mee bezig zijn. Om er voor te zorgen dat er tijdens iedere themaperiode een aanbod is aan activiteiten ten behoeve van ouderparticipatie, is ook dit een onderdeel van de themaplanner.

Kinderen met een VVE indicatie zullen wij in de periode tussen 3 en 4 jaar extra volgen met KIJK. De pedagogisch medewerker bespreekt het kindrapport van KIJK en de specifieke begeleiding die een kind krijgt.

Ook hebben de pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om de peutertoets afnemen. Dit is een leuk boekje speciaal voor peuters met korte opdrachtjes op het gebied van taal en beginnend rekenen. Jullie kind krijgt een vraag en wijst daarbij het plaatje aan dat het beste past. De toets wordt afgenomen tussen 3-3,5 jaar en voor de tweede keer tussen 3,5 en 4 jaar. Zodra jullie kind naar de basisschool gaat, kunnen deze resultaten ook overgedragen worden aan de leerkracht. De peutertoets sluit namelijk aan op de kleutertoets in het primair onderwijs. De toetsen zijn volledig op elkaar afgestemd. De scores op de verschillende toetsen kunnen daardoor met elkaar vergeleken worden.

19.8. Naar de basisschool

Als kinderen 4 jaar zijn, gaan zij naar de basisschool. Zij krijgen een diploma vanuit 't Kienderbènkske en een boekje "Hoera, ik ga naar school". Voor een eventuele traktatie zie paragraaf 'Feestdagen en verjaardagen'. Jullie schrijven jullie kind zelf in op de gewenste basisschool. Daarna worden jullie door hen uitgenodigd voor een kennismaking. Voordat jullie kind naar school gaat, vindt er vanuit de OKI een wenmoment plaats. Jullie kind neemt alvast een kijkje in de klas en kan kennismaken met zijn/haar juf of meester en de andere kinderen. Hij/zij mag alvast gedurende een korte tijd meedraaien in de klas om alvast te wennen. Deze mogelijkheid is er wanneer de basisschool zich in het zelfde dorp bevindt als de opvang. In Bergen en Wellerlooi wordt dit niet vanuit de OKI gedaan, maar zal school jullie hiervoor uitnodigen. Bij kinderen die gebruik maken van de basisschool buiten de Gemeente Bergen wordt dit niet gedaan.

De kinderen worden automatisch uitgeschreven op de dag dat zij 4 jaar worden. Vanwege instroommomenten op de basisschool kan het voorkomen dat jullie kind later naar de basisschool gaat dan de dag waarop hij/ zij 4 jaar wordt. Indien jullie kind langer gebruik wenst maken van de opvang, horen wij dit graag zodat wij hier rekening mee kunnen houden met de planning. Ouders die hun kind(eren) na hun 4e jaar door willen laten stromen naar de Buiten Schoolse Opvang (BSO) van 't Kienderbènkske kunnen dit aanvragen via het ouderportaal.

20. Aanvullingen BSO

20.1 Wenbeleid

Wanneer kinderen nieuw op de BSO komen bij 't Kienderbènkske wordt er, indien mogelijk ongeveer 2 weken van tevoren, een intakegesprek gevoerd waarbij jullie kind en jullie aanwezig zullen zijn. Het intakegesprek vindt plaats op de desbetreffende locatie waar jullie kind ook daadwerkelijk naar de BSO zal gaan. Tijdens dit gesprek worden allerlei zaken besproken, zodat jullie en jullie kind weten wat jullie kunnen verwachten. Uiteraard wordt tijdens het intakegesprek ook besproken of er bijzonderheden/opvallende zaken zijn vanuit jullie en jullie kind. Alle wensen en aandachtspunten vanuit jullie kant zijn zeer welkom om jullie kind zich zo prettig mogelijk te laten voelen op de BSO. Het belangrijkste tijdens het intakegesprek is dat jullie kind alvast ziet waar hij of zij naar toe zal gaan. De pedagogisch medewerker geeft een kleine rondleiding voor jullie en jullie kind.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	28 van 33	Versiedatum: 24.08.20

Als jullie kind eenmaal op de BSO is, zal de pedagogisch medewerker hem of haar zeker de eerste keren bewust wat meer aandacht geven, zodat jullie kind een veilig en warm gevoel heeft op de BSO. Jullie kind zal wel zijn/haar eigen plek moeten proberen te vinden op de BSO, als jullie kind moeilijk zijn of haar weg kan vinden en het is een moeilijk proces, dan zal de pedagogisch medewerker hier uiteraard veel aandacht aan schenken.

Als het wennen op de BSO moeilijk verloopt zal de pedagogisch medewerker ook in gesprek gaan met jullie als ouders. Uit dit gesprek wordt dan naar een oplossing gezocht om het zo fijn mogelijk te maken voor jullie kind op de BSO dat hij/ zij zich helemaal zichzelf voelt. Er zal samen bekeken worden welke stappen we gezamenlijk gaan volgen.

't Kienderbènkske probeert altijd een sfeer te creëren, waarbij het kind een veilig en warm gevoel voelt op de BSO in een huiselijke sfeer.

20.2 Inrichting van de omgeving

Bij de inrichting van een groepsruimte hebben we gekozen om hoekjes en aparte plekken te creëren met verschillende thema's. Voorbeelden hiervan zijn; poppenhoek, knutselhoek, autohoek. Daarbij zorgen we ook voor hoeken waar kinderen zich kunnen terugtrekken als ze daar behoefte aan hebben, zoals de leeshoek. Als kinderen in een grote open ruimte spelen, kunnen ze zich niet goed concentreren. Ze kunnen zich niet afsluiten voor prikkels van buitenaf. Daardoor verdiepen ze zich niet echt in hun spel. Door hoeken te creëren voelen kinderen zich meer afgeschermd en ontstaat er vanzelf een eigen speelplek. We letten er daarnaast op dat de ruimte zo is ingedeeld, dat het kind de pedagogisch medewerker steeds kan zien.

We hebben de groepsruimtes zo ingericht dat het kind zich veilig voelt om zelfstandig en fysiek veilig op ontdekking uit te gaan. Door herkenbaarheid van gebruik van de verschillende ruimten en hoeken daarbinnen, weet het kind waaruit het kan kiezen. Dit kan doordat er structuur is in de inrichting (weten waar welk speelgoed te vinden is). We maken afspraken over gebruik van de ruimte zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er kan en mag.

20.3 Stamgroep

Op alle locaties is 1 groepsruimte aanwezig waarin kinderen in de leeftijd van 4 tot en met het laatste schooljaar van het basisonderwijs aanwezig mogen zijn (de zogenaamde stamgroep). In Wellerlooi kunnen 16 kinderen worden opgevangen. In Siebengewald 25 kinderen. In Well en Afferden kunnen 20 kinderen worden opgevangen. De maximale omvang van de stamgroep is volgens de wettelijke eisen:

- 1 pedagogisch medewerker per 11 kinderen.

De groep heeft een vaste samenstelling wat de veiligheid en de mogelijkheid biedt om vertrouwd te raken met groepsleden. Doordat wij ook flexibele opvang bieden, kan het voorkomen dat er ook kinderen worden geplaatst die normaal niet op die dag aanwezig zijn. Dit biedt de mogelijkheden om ook met vreemde situaties (andere gezichten) om te leren gaan en nieuwe vriendschappen te leggen.

Daarnaast kan het voorkomen dat de kinderen opgevangen worden op het kinderdagverblijf. Is de opvang voor de hele dag, dan kan er gebruik gemaakt worden van materiaal vanuit de BSO. Betreft het voorschoolse opvang dan maken de kinderen gebruik met het op dat moment aanwezige materiaal.

De BSO's bevinden zich in een gebouw dat zodanig is ingericht dat kinderen van het kinderdagverblijf en de BSO elkaar kunnen ontmoeten. Dit kan zijn in de eigen of andere (groeps)ruimte. Of er worden specifieke activiteiten georganiseerd in een andere ruimte dan de eigen groepsruimte. De talenten van de pedagogisch medewerkers kunnen daarbij worden ingezet. Ook tijdens het buitenspelen op het gezamenlijke buitenterrein kunnen kinderen samen

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	29 van 33	Versiedatum: 24.08.20

activiteiten ondernemen met kinderen uit andere groepen. Op deze manieren worden kinderen uitgenodigd om hun horizon te verbreden en soms letterlijk een stapje verder te zetten in de beschikbare ruimte en in hun ontwikkeling.

Door dit open deuren beleid wordt kinderen meer mogelijkheid geboden om andere vriendjes of broertjes/zusjes uit een andere groep te ontmoeten en ander speelgoed te ontdekken. Dit kan zijn in het vrij spel van de kinderen, maar er worden ook activiteiten aangeboden die kinderen extra uitdaging bieden.

Samengevat is het doel van het open deuren beleid:

- uitbreiding van speelruimte, spelaanbod en leefruimte;
- uitbreiding van onderlinge contacten tussen de kinderen; profiteren van talenten van pedagogisch medewerkers;
- medewerkers;
- vertrouwde met het hele kindercentrum.

Gedurende de activiteiten buiten de eigen groep houden de pedagogisch medewerkers in de gaten of ieder individueel kind zich prettig voelt bij de situatie van open deuren. Soms moet een kind nog wennen aan de situatie. Daar waar nodig wordt extra aandacht of begeleiding geboden of gaan kinderen gewoon weer terug naar hun eigen groep(sruimte).

20.4 Beroepskracht medewerker kind ratio (BKR)

De BKR is wettelijk bepaald en geeft aan hoeveel pedagogisch medewerkers er ingezet dienen te worden bij een bepaald aantal kinderen van een bepaalde leeftijd. Bij de BSO is dat 1 medewerker per 11 kinderen.

Afhankelijk van het aantal kinderen en pedagogisch medewerkers zijn de uitgangspunten voor het rooster:

- Indien er op de VSO (Voorschoolse opvang) 1 pedagogisch medewerker aanwezig moet zijn is deze er tijdens de gehele Vso van 7:30 uur tot 8:30 uur;
- Indien er op de VSO 2 pedagogisch medewerkers aanwezig moeten zijn dan start de tweede pedagogisch medewerker om 8:00 uur. Het kan dus voorkomen dat er tussen 7:30 uur en 8:00 uur afgeweken wordt van de BKR. Deze afwijking betreft maximaal een halfuur;
- Indien er op de NSO (Naschoolse opvang) 1 pedagogisch medewerker aanwezig moet zijn, is deze aanwezig vanaf de start van de NSO tot 18:30 uur;
- Indien er op de NSO 2 pedagogisch medewerkers aanwezig moeten zijn, dan beginnen zij beide bij de start van de NSO. Pas als de BKR dat toelaat kan er een pedagogisch medewerker gaan;
- Indien er op de NSO 3 pedagogisch medewerkers aanwezig moeten zijn, dan beginnen zij alle drie bij de start van de NSO. Pas als de BKR dat toelaat kan er een pedagogisch medewerker gaan;
- Op vakantiedagen is de BSO geopend van 7:30 uur tot 18:30 uur. Indien er 1 pedagogisch medewerker aanwezig moet zijn, dan is deze er van 7:30 uur tot 18:30 uur of er worden 2 pedagogisch medewerkers ingepland die elkaar afwisselen;
- Indien er tijdens vakantiedagen 2 pedagogisch medewerkers aanwezig moeten zijn dan is er 1 pedagogisch medewerker aanwezig van 7:30 uur tot 17:30 uur en de tweede is aanwezig van 8:30 uur tot 18:30 uur. Tussen 8:00 en 8:30 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker er nog niet is. Pas als de BKR dat toelaat gaat de tweede pedagogisch medewerker naar huis; De BKR wordt dus niet meer dan 3 uur overschreden.

BSO Well

VSO maandag, dinsdag en donderdag:

- Tussen 7:30 en 8:00 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker (indien nodig) er nog niet is. Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènske		
	Pagina:	30 van 33	Versiedatum: 24.08.20

Vakantiedagen op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag:

- Tussen 7:30 en 8:30 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker (indien nodig) er nog niet is. Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.

Tijdens vakantiedagen worden de kinderen van BSO Wellerlooi en BSO Well samengevoegd in Well op maandag, dinsdag en donderdag.

- Tussen 7:30 en 8:30 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker (indien nodig) er nog niet is. Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.

BSO Afferden

Vso maandag, dinsdag en donderdag:

- Tussen 7:30 en 8:00 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker (indien nodig) er nog niet is. Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.

Tijdens vakantiedagen worden de kinderen van BSO Afferden en BSO Siebengewald samengevoegd in Afferden op maandag, dinsdag en donderdag:

- Tussen 7:30 en 8:30 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker (indien nodig) er nog niet is. Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.

BSO Siebengewald

Vso maandag, dinsdag, woensdag en donderdag:

- Tussen 7:30 en 8:00 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker (indien nodig) er nog niet is. Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.

BSO Wellerlooi

Tijdens vakantiedagen worden de kinderen van BSO Wellerlooi en BSO Well samengevoegd in Well op maandag, dinsdag en donderdag:

- Tussen 7:30 en 8:30 kan het voorkomen dat alle kinderen aanwezig zijn en de tweede medewerker (indien nodig) er nog niet is. Er is op dat moment dus sprake van onderbezetting.

20.5 Stagiaires

Binnen de BSO's van 't Kienderbènske wordt gebruik gemaakt van stagiaires die een opleiding, gericht op de kinderopvang, volgen. De opvanglocaties van 't Kienderbènske zijn erkende leerbedrijven. Dit houdt in dat wij aan alle eisen voldoen die gesteld worden door de verschillende opleidingen. We bieden stagiaires de gelegenheid te werken binnen een leer-werkomgeving. De stagiaire kan binnen onze opvanglocaties de einddoelen van de stage realiseren. Stagiaires krijgen tijdens hun stageperiode een stagebegeleider toegewezen. Dit is een pedagogisch medewerker in de groep waar de stagiaire stage gaat lopen. De begeleiding van stagiaires omvat vooral het geven van feedback, beantwoorden van vragen en het beoordelen van opdrachten. Dit gebeurt tijdens het werken op de groep en tijdens stagegesprekken. Stagiaires worden altijd boventallig ingepland.

De taken van een stagiaire bestaan voornamelijk uit het ondersteunen bij;

- De begeleiding van kinderen tijdens hun spel en activiteiten;
- huishoudelijke taken zoals het schoonhouden van de ruimte, meubilair en materialen;
- verzorgende taken zoals het kinderen helpen bij hun toiletbezoek;
- het voorbereiden en verzorgen van een eetmoment.

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènske		
	Pagina:	31 van 33	Versiedatum: 24.08.20

In eerste instantie gebeurt dit altijd onder toezicht van een vaste pedagogisch medewerker. Op het moment dat de begeleidende pedagogisch medewerker en de stagebegeleider vanuit de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden, mag een stagiaire (niveau 3 of 4) deze taken zelfstandig uitvoeren. Uiteraard blijft er altijd een pedagogisch medewerker in de buurt.

Daar waar mogelijk kunnen snuffel/maatschappelijke stagiaires geplaatst worden. Gedurende een korte periode nemen zij een kijkje in het werkveld. Van hen wordt niet verwacht dat ze ondersteunen bij werkzaamheden van de pedagogisch medewerkers. De stage is bedoeld om een indruk te krijgen van het werken in de kinderopvang.

In schooljaar 2020-2021 zullen er geen stagiaires worden ingezet.

20.6 Dagindelingen

De structuur van de dag is afhankelijk van de dagdelen die afgenomen kunnen worden. Onderstaand een uitsplitsing van deze dagdelen.

20.6.1 Voorschoolse Opvang (VSO)

Bij de voorschoolse opvang krijgen de kinderen de vrijheid om te kiezen waar ze die ochtend mee willen beginnen. Het moet geen gewoonte worden, maar als de kinderen thuis de boterham een keer niet op kunnen, kun je deze meenemen. Hij of zij mag deze dan opeten voor school. We willen jullie verzoeken rond 8:00 uur de locatie te verlaten in verband met het klaarmaken om naar school te gaan. Indien dit later of eerder is, zal de pedagogisch medewerker dit aangeven. Er wordt gezamenlijk naar school gelopen en de pedagogisch medewerker loopt mee. Fietsen mogen aan de hand meegenomen worden.

20.6.2 Naschoolse Opvang (NSO)

De kinderen worden op school afgehaald door de pedagogisch medewerker(s) of opgevangen in de BSO ruimte. Op de NSO krijgen ze fruit wat te drinken en een tussendoortje. Dit wordt verzorgd door 't Kienderbènske. Indien de kinderen dat willen, vertellen ze wat ze die dag op school meegemaakt hebben. Van groot belang is dat er daarna een ontspannen en veilige omgeving wordt aangeboden, waarbinnen de kinderen zelf keuzes kunnen maken hoe de tijd in te vullen en welke activiteiten uit te voeren. De pedagogisch medewerker(s) zullen regelmatig activiteiten aanbieden en kinderen stimuleren om hieraan deel te nemen. Het is uiteindelijk aan het kind of zij/hij hieraan mee wil doen of niet. Het is niet mogelijk om avondeten te nuttigen tijdens de opvang. Het is mogelijk om zijn/ haar huiswerk op de opvang te maken indien gewenst.

20.6.3 Studie- vakantie- e.a. vrije dagen

't Kienderbènske biedt opvang tijdens studie- vakantie- e.a. vrije dagen. Wederom toegankelijk voor alle kinderen van 4 tot en met het laatste schooljaar van het basisonderwijs. Tijdens vakantiedagen zullen de locatie Siebengewald en Afferden samengevoegd worden op onze BSO locatie in Afferden. De locatie Wellerlooi en Well worden samengevoegd tijdens studie-, vakantie- en vrije dagen op onze BSO in Well.

Als de kinderen tijdens vrije dagen op de opvang zijn, zijn er extra activiteiten om de dag voor de kinderen extra leuk te maken. Tijdens iedere schoolvakantie wordt er daarnaast een gezamenlijke BSO activiteitendag georganiseerd, boordevol extra activiteiten. De kinderen van alle BSO locaties worden tijdens activiteitendagen samengevoegd op één van onze BSO locaties. Ouders worden hier altijd vooraf over geïnformeerd en ouders kunnen hun kinderen hiervoor

	Documentcode en -naam:		
	Pedagogisch beleid 't Kienderbènkske		
	Pagina:	32 van 33	Versiedatum: 24.08.20

extra aanmelden. De pedagogisch medewerker(s) zorgen voor voldoende mogelijkheden en ideeën, maar de kinderen mogen ook zelf ideeën aanleveren. Koken, bakken en creatief bezig zijn is favoriet om op vrije dagen te doen. Maar ook de natuur in, buiten spelen, hutten bouwen, sporten, water- en zandspellen, het komt allemaal aan bod.

Er worden ook regelmatig uitstapjes gemaakt. Samen met de kinderen wordt gekeken wat er geschikt is voor de groep afhankelijk van de leeftijd en de groepsamenstelling. Bij uitstapjes wordt zoveel mogelijk gekeken naar de veiligheid en overzichtsmogelijkheden van een terrein. Dergelijke uitstapjes kunnen met de andere locaties plaatsvinden. Favoriet bij de kinderen zijn speeltuinen, een sportveld en de bossen en het park. Doordat wij afhankelijk zijn van het weer en van wat de kinderen graag willen, weten wij niet altijd van tevoren wat we die dag gaan doen. Bij een uitstapje buiten de deur zijn we altijd te bereiken via ons mobiele nummer. De lunch wordt door 't Kienderbènkske verzorgd.

20.7 Kinderparticipatie

We vinden het belangrijk dat de kinderen een stem hebben in allerlei zaken die hen direct aangaan en waarin zij zelf initiatieven kunnen nemen bij de buitenschoolse opvang. Kinderparticipatie heeft een positief effect op het zelfvertrouwen. Hierdoor werken we met een intern document, welke opvraagbaar is bij de medewerkers, dat de kinderparticipatie binnen de BSO beschrijft.

20.8 Zelfstandigheid / spelen zonder toezicht

't Kienderbènkske wil kinderen op de BSO figuurlijk maar ook letterlijk de ruimte en vrijheid bieden om hun zelfstandigheid te ontwikkelen. De mate van zelfstandigheid van een kind groeit en ontwikkelt zich gedurende de jaren dat een kind gebruik maakt van de BSO. In deze visie is het vanzelfsprekend dat kinderen zich op een gegeven moment, in overleg met ouders, ook buiten het eigen buitenterrein mogen begeven.

Het schoolplein, de buurt of spelen bij een vriendje of vriendinnetje maken hier een onderdeel van uit. Hierbij houden we rekening met de leeftijd en het karakter van het kind. Samen met de ouder maken we een inschatting of een kind wel of niet toe is aan deze zelfstandigheid. Van jonge kinderen (4 t/m 6 jaar) kan over het algemeen gezegd worden dat het belangrijk is dat zij de nabijheid van de pedagogisch medewerker voortdurend ervaren en dus in het zicht blijven.

Middels het formulier "Toestemmingsformulier verlaten locatie" kunnen jullie als ouders schriftelijk toestemming geven voor het spelen zonder toezicht. Het formulier is terug te vinden op onze internetsite of op te vragen bij onze pedagogisch medewerkers.

21. Actualiteit pedagogisch beleidsplan

Dit pedagogisch beleidsplan is tot stand gekomen door een visie die wij uit willen dragen en is getoetst door de oudercommissie op de inhoud. Het pedagogisch beleid is bij uitstek een onderwerp waarbij de betrokkenheid van ouders van essentieel belang is. Een pedagogisch beleid is iets dat voortdurend kan veranderen door gewijzigde (wetenschappelijke) inzichten, door de voortschrijdende tijd of door ervaringen. Dit beleidsplan zal dan ook met regelmaat, zowel met alle pedagogisch medewerkers van 't Kienderbènkske als in de oudercommissie opnieuw besproken en indien nodig bijgesteld worden.